

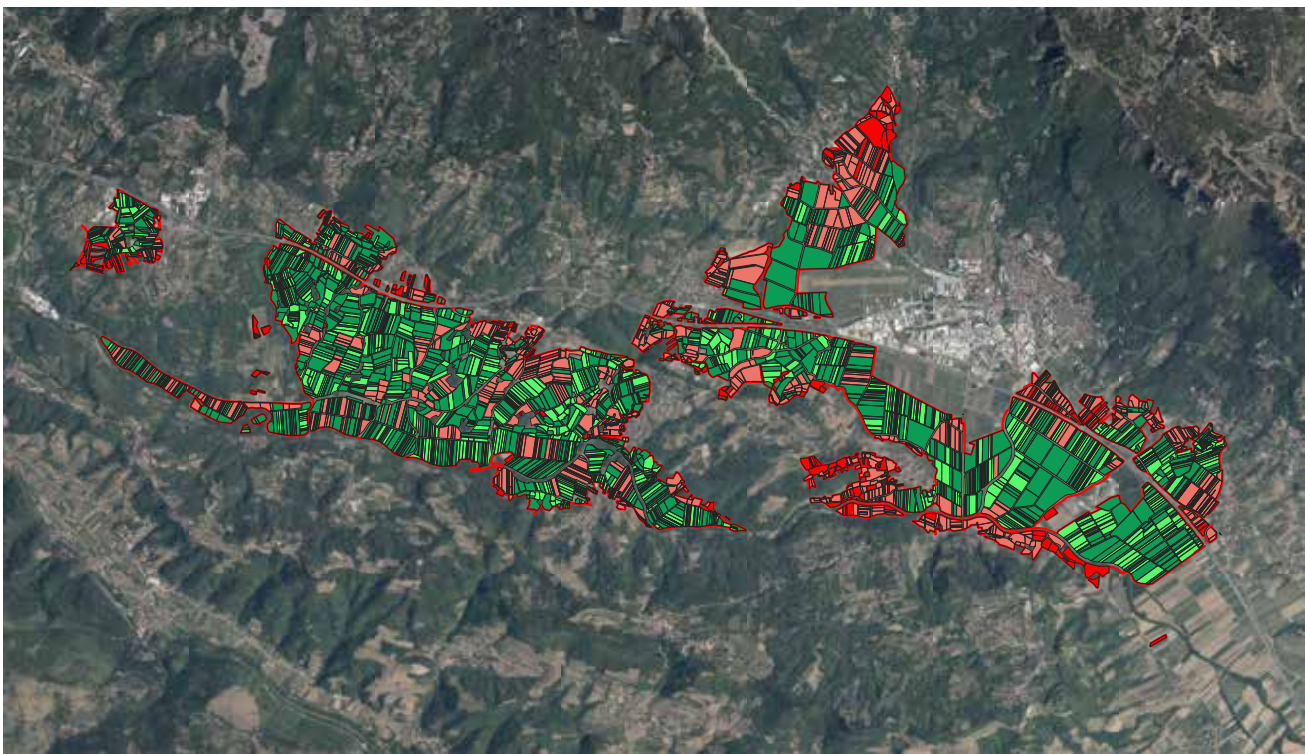
prvi zgornjevipavski časnik

latnik

Četrtek, 23. februar 2023 • številka: 250 • 10.000 izvodov • e-pošta: info.latnik@gmail.com • www.mojaobcina.si/ajdovscina/org/latnik.html

Voda je vir življenja

»Žalostno bi blo za človeka, ko bi imel samo od tega živeti, kar bi mu zemlja sama rodila; obdelovati jo mora, če se hoče preživeti, in z umnim obdelovanjem zemlje si zna obilniši perdelke, sladkejši in prijetnejši življenje nakloniti. ... Nikako, nismo še na koncu, dokler bo svet stal, vedno bo zamogel umni človek naprejši, umni kmetovavec zemljo pridniši obdelovati, in jo k obilnišim in zlahtenjšim perdelkam primorati!«

Tako je leta 1844 zapisal Matija Vertovec v Vinoreji. Čeprav se je odtlej precej spremenil, ta svet še vedno stoji. Vipavski 'umni kmetovavec' pa je pred novimi izzivi kako ob vedno bolj vročem podnebj in sušah pridelovati hrano. Vrtovec je imel v mnogočem prav, čeprav so se v tistem času marsikateremu njegovemu nasvetu smejali – na primer da bo grozdje smrdelo, če bodo gnojili trto, so bili prepričani ... Danes vsak 'umni kmetovavec' ve, da mu bo gnojena trta dala bolj kakovostni pridelek. Nov svet, novi izzivi – današnji 'umni kmetovavec' bi moral vedeti, da brez vode v tem

suhem svetu ne bo življenja. Da je treba danes razmišljati o jutri, o zemlji, ki jo bodo obdelovali njegovi potomci. Namakalni sistem je nujnost, zato želimo poguma vsem kmetom, ki še razmišljajo, pri odločitvi za vključitev. Časa za podpis pogodbe je še do 15. marca. S podpisom kmetje pridobijo pravico do rabe vode, hkrati pa dajejo možnost prihodnosti, da Vipavska dolina ostane rajski vrt Slovenije.

Večji in nazornejši zemljevid potencialnih namakanih območij je objavljen na sredinskih straneh te številke Latnika, ter tudi na spletišču Občine Ajdovščina.

3

Od osmega do osmega

Kdo že je nekoč zakrivil krilatico: »Življenje brez praznikov je kot cesta brez gostiln!« Tukaj in zdaj tozadevnih težav nimamo. Tudi kratkonogi februar premore praznik, celo državnega in dela prostega, ki ga dopolnjujejo še razni dnevi, kot je dan zaljubljenec, in po koledarju premikajoči se pust. Že v kratkem nas spet čaka poseben DAN, 8. marec (pa ne inštitut).

Tudi zaradi pomanjkanja gostiln se ne gre pritoževati, vsaj po Ajdovščini ne. Resda jih je kakšnih deset manj kot v najboljših letih, toda če parafraziram začetno krilatico – da od Bisa do Lufta spijem v vsakem gostinskem lokalu samo po en deci, ga bo na grbi dobra dva litrčka. Slaba polovica med njimi premore tudi kaj za pod zob. Oštarije so se izkazale za trdožive in jih tudi korona ni odnesla. Če torej v mestu ne bi smeli trpeti žeje, pa se nam tudi za lepoto ni treba bati. Vsaj nežnejšemu spolu ne. Nikar se ne trudite prešteti vseh salonov, kjer vas bodo obdelali od glave do pete, pardon, do nohtov na nogi. Čim se kakšen lokal katerekoli dejavnosti zapre, že ga nadomesti lepotilni salon. Pa s tem nikakor ni nič narobe, le naše dame imajo možnost, da so urejene, s tem samozavestne in sproščene in da nekaj naredijo tudi zase, ne samo za famijlo.

Ponudba je, kot rečeno, bogata in tiste, ki se želijo vsaj malo razvajati, si to lahko privoščijo, če pa ne, lahko potrkajo po denarnici 'kot da' močnejšega spola, saj bodo tudi njemu v večje veselje.

Zveni, kot da bi pisal sam Valentin (Vodnik).

Zakaj torej ne bi Ajdovščina, ob že tako pestrih dejavnostih, postala še center lepotilne industrije? A kaj ko je ekonomija dokaj kruta znanost – ko ponudba preseže povpraševanje, se tehtnica spet umiri in izravna.

Pa se vrnimo k prvi od osmic (8.) in jo povežimo z drugo. V bistvu je to že naredila Alenka N. Bizjak (na strani 28), v predstavitvi vsestranske ustvarjalke Vande Žvanut. Zapiše, da so morale ženske ustvarjalke čakati stoletja, celo tisočletja, »da se jim moški ne bodo posmehovali ali celo v ljubosumju uničili to nežno tkanino ženske umetnosti.« Lahko so bile le muze – Beatrice Danteju, Mona Lisa Da Vinciju, Dulčineja Don Kihotu (Cervantesu), Julija Prešernu, sicer pa krive za vse »in zato so jih smeli prezreti, kaznovati, ustrahovati, poniževati.«

Alenka spomni še, da sta »kultura in umetnost ženskega spola, ustvarjalnost in sedanjost tudi.

Zgodovinski prah je moškega spola in čas je, da gre ženski 'jin' v korak z njim.

Vloga ženske in ženski značaj pomenita začetek vsega in sta gibalo življenja.«

In ni kaj dodati, le rožico kupiti (ali lepotilni darilni bon)!

Valentin Duša

P. s.: Čestitke tudi Latniku za okroglih 250 števil in oblikovalki Poloni Ipavec za osveženo podobo.

Gremo v kino:

Kako postati dobra žena

Film na velikem platnu ponovno osvaja Ajdovščino. Počitniški filmi za otroke in mladino so en za drugim polnili Dvorano prve slovenske vlade. V marcu, ženskam posvečenem mesecu, pa v kino vabimo odrasle, na tematsko obarvan film. Na sporedu bo namreč odlična francoska komedija

Film bo na sporedu Dvorane prve slovenske vlade Ajdovščina v soboto, 11. marca, ob 19.00, vstopnice po 5 evrov bodo na voljo uro pred predstavo v predverju dvorane.

Razpis za sterilizacijo in kastracijo mačk

Objavljen je Javni razpis za sterilizacijo in kastracijo mačk, odprt bo do porabne sredstev oziroma najkasneje do 15. novembra. Že tretje leto zapored lahko lastniki mačk v občini Ajdovščina prek razpisa dobijo do 50 % subvencioniranih stroškov storitve. Gre za mehanizem urejanja prostoživeče populacije mačk, katerega pomemben učinek je tudi ozaveščenost in odgovornost ljudi pri skrbi za mačke in njihove mladiče. Lani je bilo prek razpisa steriliziranih 95 lastniških mačk in kastriranih 35 lastniških mačkov, kar je še enkrat toliko, kot v preteklih dveh letih. Občina namenja za te storitve 5000 evrov sredstev. Lastnikom mačk se sofinancira storitev sterilizacije ali kastracije živali največ do višine 50 %, vendar ne več kot 18,50 evra za kastracijo mačka in 27,50 evra za sterilizacijo mačke. Posameznemu upravičencu se sofinancira poseg pri največ dveh živalih. Podrobni pogoji so navedeni v razpisu, ki je z vsemi potrebnimi prilagodi objavljen na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si.

Vsi javni razpisi Občine Ajdovščina so objavljeni na spletni strani www.ajdovscina.si, v zavihku 'Javna naročila, objave, razpisi', v poglavju 'Javni razpisi'.

V Ajdovščini začenjamo z zasaditvijo dreves

V teh dneh se v Ajdovščini pričinja zasaditev dreves v okviru projekta Ozelenitev javnih površin v Ajdovščini in njeni okolici. Prve sadike so že prispele, do konca marca bo zasajenih več kot 860 dreves in 3000 grmovnic.

Izbrani izvajalec del FLORA SPORT d.o.o. iz Kranja v teh dneh pričanja s pripravljalnimi deli in sajenjem drevja. Prve sadike so bile že dostavljene v Ajdovščino. Najprej so predvidene zasaditve novih dreves vzdolž Hublja, ob nogometnem stadionu, v Palah, ob šolah in vrtcih ter otroških igriščih v mestu. Drevesa bodo v kratkem zasajena tudi na območju avtobusne postaje Ajdovščina in pri stavbi občinske uprave, nato sledi nadaljevanje ob Goriški in Vipavski cesti. Do konca marca bo zasajeno skupaj 867 dreves in približno 3000 grmovnic, jeseni pa bo sledil drugi del izvedbe projekta, ko se bo mesto oplešalo tudi s trajnicami. Geodeti na terenu že izvajajo zakoličbe po pripravljeni projektni dokumentaciji, ki jo je izdelala krajinska arhitektka Tina Lipovž s svojo ekipo studia

PIKAPLUS. Predhodno bodo izvajali območja sajenja na terenu označili, tako da bodo zainteresirani občani lahko spremljali, kako napredujejo dela. Z namenom pomladitve in nove zasaditve bo potrebno na nekaterih območjih nekaj dreves in grmovnic, predvsem tistih dotrajanih, odstraniti, in sicer v parku v Palah, Šturskem parku in nekaj grmovnic vzdolž Goriške in Vipavske ceste. Posamezna

drevesa v slabem stanju se bo nadomestilo z novimi. S ciljem kakovostne izvedbe del bosta v fazi sajenja vključena tudi zunanji arboristični nadzor s strani certificirane arboristke Tanje Grmovšek ter ajdovsko komunalno javno podjetje, ki bo prevzelo zasaditve v vzdrževanje. Medtem pa se za drugo fazo projekta – zasaditev po krajevnih skupnostih – zaključujejo idejni projekti.

Občinsko ocenjevanje vina 2023

Občina Ajdovščina vabi vinarje s stalnim prebivališčem na območju občine Ajdovščina k sodelovanju na ocenjevanju vin 2023. Namen občinskega ocenjevanja vin je promocija domačega vinogradništva in vinarstva.

Najvišje ocenjena vina v posameznih kategorijah bodo prejela listine odličnosti. Župan Občine Ajdovščina bo izmed vin, ki bodo prejela listine odličnosti, izbral županovo vino 2023. Občina bo od prejemnikov listin odličnosti odkupila določeno količino vin za pogostitve na svojih dogodkih.

steklenic (0,75 l) vina po vzorcu, ki morajo biti opremljene z lastno etiketo, skladno s pravilniki o označevanju vina. Posamezni vinogradnik lahko na ocenjevanje prijavi največ pet (5) vzorcev, za vsak vzorec pa je potrebno dostaviti tri (3) steklenice.

Potek občinskega ocenjevanja vin 2023

Ocenjevalno komisijo sestavljajo usposobljeni strokovnjaki Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica. Ocenjevanje vina bo potekalo anonimno, vendar sledljivo, za kar poskrbi organizator ocenjevanja. Ocenjevanje je za pridelovalce brezplačno, o ocenah svojih vin bodo po opravljenem ocenjevanju obveščeni po pošti.

Listino odličnosti bosta prejeli praviloma po dve najvišje ocenjeni vini v vsaki od naslednjih petih

kategorij:

- vina iz domačih sort pinela in zelen,
- ostala bela vina,
- rose vina,
- rdeča vina,
- peneca vina.

Županovo vino bo izbrano izmed vin, ki bodo prejela listino odličnosti. Izbor bo opravil župan Občine Ajdovščina.

Sprejem vzorcev in termini
Vzorci se bodo sprejemali na Občini Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, v delovnem času, od 20. februarja do 10. marca 2023. Ocenjevanje vin bo potekalo 14. marca 2023. Prireditve ob razglasitvi županovih vin vseh treh občin, ustanoviteljic Zavoda za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina, pa bo potekala 3. aprila 2023 v Bukovici, v okviru prireditve Turistična pomlad, o čemer boste sodelujoči vinarji in splošna javnost pravočasno obveščeni z osebnimi povabili in objavami v medijih.

Povabilo vinogradnikom je objavljeno na spletni strani Občine Ajdovščina (zavihek Javna naročila, objave, razpisi, rubrika Javni razpisi) in v lokalnem časopisu Latnik. Dodatne informacije: Sanda Hain, 05/36 59 155, sanda.hain@ajdovscina.si.

Občina Ajdovščina

Le še mesec dni za vključitev v namakalni sistem

15. februarja je potekala novinarska konferenca z vodstvi ajdovske in vipavske občine ter predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer je bil javno objavljen zemljevid, ki prikazuje potencialno območje namakanja. Sklepanje pogodb je namreč v zaključni fazi. Zadnji rok za podpis je 15. marec 2023, po tem datumu vključitev v namakalni sistem ne bo več mogoča. Zemljevid z označenimi potencialnimi območji namakanja je objavljen v tem Latniku, zaradi boljše preglednosti na obeh sredinskih straneh, in na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si.

Na novinarski konferenci je bil projekt namakalnega sistema podrobneje predstavljen tudi predstavnikom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na čelu z državnim sekretarjem dr. Darijem Krajčičem. Ob tej priložnosti je bil prikazan tudi zemljevid, ki prikazuje potencialno območje namakanja po do sedaj zbranih podpisih. Kmetje in lastniki v zgornji Vipavski dolini so večinsko sprejeli odločitev, da si želijo, da do izgradnje namakalnega sistema po več desetletjih le pride. Doslej je Občini

Ajdovščina uspelo zbrati več kot dve tretjini potrebnih podpisov za vzpostavitev namakalnega sistema. Iz zemljevida je razvidno, katera zemljišča bodo namakana in katera bodo žal izločena iz namakalnega območja. Namakalno območje v občini Ajdovščina znaša 1060 hektarjev, kar predstavlja največje namakalno polje v državi. Še pa ostaja 450 hektarjev potenciala za namakanje, ki ga je vredno izkoristiti. »Časa za pristop ni več veliko,« izpostavljajo koordinatori projekta.

Zadnji rok za vključitev dodatnih zemljišč v namakalni sistem je 15. marec – po tem datumu vključitev ne bo več mogoča. »S podpisovanjem pogodb je potrebno namreč zaključiti, saj bomo le tako lahko zagotovili sofinanciranje projekta z državnimi in evropskimi sredstvi,« je ob tem povedal župan Tadej Beočanin in pozval vse, ki se za podpis še niso odločili. »Prosim, prejmite moj iskren poziv in prošnjo za pristop k podpisu pogodbe za vključitev v namakalni sistem. Vaša odločitev za podpis pogodb bo pomenila povečanje skupne namakane površine in s tem boljše pogoje za razvoj kmetijstva na vaših in njim bližnjih zemljiščih.« Dr. Darij Krajčič je ob tem izpostavil, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarsko in prehrano projekt nedvomno podpira: »Namakalni sistem ni cilj, temveč orodje, h kateremu mora stremeti vsak kmetovalec. Ministrstvo bo z razpisi zagotavljalo sredstva za izgradnjo namakalnih sistemov. Vse kmete pozivamo, da se s podpismi pridružijo izgradnji in izboljšajo pogoje kmetovanja v Vipavski dolini.« Tako vodstvi

Vodstva obrtnih zbornic v Ajdovščini

V februarju je na Območno obrtno-podjetniški zbornici Ajdovščina potekalo delovno srečanje direktoric in direktorjev območnih obrtnih zbornic iz vse Slovenije, na čelu z vodstvom Obrtne zbornice Slovenije. Ajdovščino so izbrali kot zgled dobre prakse na področju povezovanja gospodarstva z lokalno skupnostjo. Fenomen ajdovskega gospodarstva je zbranim pobjlžje predstavil župan Tadej Beočanin.

V četrtek, 16. februarja, je na Območni obrtno-podjetniški zbornici Ajdovščina (OOZ Ajdovščina) potekalo srečanje direktoric in direktorjev območnih obrtno-podjetniških zbornic iz celotne Slovenije. Srečanje je potekalo v Ajdovščini, saj sta tako Zbornica kot Občina glede svojega delovanja zgled za druga okolja po Sloveniji, zato so ostali predstavniki zbornic želeli slišati več o tem, kako nam to uspeva, izpostavlja direktor OOZ Ajdovščina Marko Rončič. Srečanje je bilo namenjeno seznanitvi z aktualnostmi v zvezi z elektroenergetsko krizo ter predstavitvi novih orodij za komuniciranje s člani, ki sta jih predstavila predsednik in direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaž Cvar in Danijel Lamperger. Osrednji del dogodka pa je bil namenjen predstavitvi vzorčnega primera sodelovanja med Občino Ajdovščina in OOZ Ajdovščina. Ajdovska občina je zgled dobrega in trdnega

sodelovanja ter načrtnega delovanja na področju gospodarstva. Goste so zanimala zlasti teme, vezane na razvoj poslovnih con, nudenje zbornice so pomembni stičišče in drugih ukrepov, ki so ajdovsko gospodarstvo pognali naprej s svetlobno hitrostjo. »Obrtne predstavitve predsednik in direktor Obrtno-podjetniške zbornice so pomembni stičišče podpore gospodarstvenikov, zato je sodelovanje izjemno pomembno, namreč le z roko v roki lahko dosegamo pomembne premike v prid podjetnikom, pri čemer so zbrani potrdili, da Ajdovščina prednjači,« je ob tej priložnosti izpostavil župan Tadej Beočanin.

Pomenljiv je tudi podatek, da je ajdovska obrtna zbornica iz 28. mesta po velikosti prišla na 6. mesto, med drugim je tudi zbornica z najširšim spektrom storitev za člane. »Z gotovostjo si za njihovo predano delo zaslužijo pohvale, saj snujejo mnoge priložnosti v prid razvoja našega gospodarstva. Prepričan sem, da bodo temu sledili tudi v prihodnje,« je srečanje z besedami pospremlil župan. Sledila je še predstavitev sodelovanja med Primorsko hranilnico d. d. in OOZ Ajdovščina, ki je prav tako v zgled ostalim okoljem.

Informativni sestanki glede namakanja

Občina Ajdovščina v prihodnjih dneh organizira informativne sestanke glede namakanja, kjer bodo koordinatori projekta na voljo za vse informacije in dodatna pojasnila. Na sestankih bo prisoten tudi župan Tadej Beočanin.

27. 2. ob 17.00, Dvorana Edmunda Čibeja Lokavec

28. 2. ob 17.00, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina

6. 3. ob 17.00, dvorana krajevne skupnosti Velike Žabljje

7. 3. ob 17.00, Kulturni dom Selo

Kmetovalci, lastniki zemljišč, boste vabila prejeli osebno, po pošti. To bo priložnost, da boste osebno in iz prve roke dobili odgovore na vsa vaša vprašanja in morebitne dileme, zato vas prijazno naprošamo, da se sestankov udeležite v kar največjem številu.

Vse informacije o vzpostavljanju namakalnega sistema so zbrane v posebni rubriki na spletišču Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si, pod naslovom Namakalni sistem Ajdovščina.

obeh občin, Ajdovščina in Vipava, kmetijski strokovnjaki in znanstveniki poudarjajo, da gre za nujno potrebno naložbo v obstoj in razvoj kmetijstva v Vipavski dolini, ki je z zagotovljenim evropskim sofinanciranjem ena zadnjih priložnosti, da uresničimo dolgo trajajoče sanje o namakalnem sistemu. Za morebitna dodatna

pojasnila in informacije po Občini Ajdovščina po krajevnih skupnostih organizirala sestanke, začeni s koncem februarja, kjer bodo koordinatori projekta na voljo za dodatna pojasnila. Prav tako nas lahko za dodatne informacije še vedno pokličete na telefonsko številko 05 365 91 04 ali pišete na elektronski naslov namakanje@ajdovscina.si.

Pojasnilo k objavljenemu osnutku namakalnega območja – odgovor na pogosto zastavljena vprašanja

S strani lastnikov kmetijskih zemljišč prejemo večje število vprašanj, kot so »Ali imam kot lastnik kmetijskega zemljišča, ki je na zemljevidu obarvano svetlo zeleno (je v predlaganem območju namakalnega sistema) zagotovljen dostop do namakalnega sitama? Ali bom lahko namakal kljub temu, da pogodbe ne podpišem?«

Namakanje kmetijskih zemljišč bo mogoče samo na zemljiščih, ki bodo vključena v končno namakalno območje. Ne glede na vključenost v namakalno območje, pa bodo lahko namakali samo tisti kmetovalci, ki bodo sklenili tudi pogodbo o namakanju; brez podpisane pogodbe namakanje ne bo mogoče. Izpolnjena morata biti torej oba pogoja, vključenost v namakalno območje ter sklenjena pogodba.

Zemljišča, ki so obarvana zeleno (svetlo in temno), predstavljajo osnutek namakalnega območja. Ne glede na oblikovan predlog osnutka pa lahko posamezna območja, ki so obarvana svetlo zeleno, še vedno izpadejo iz končnega območja. Zadnje besedo in odločitev pri oblikovanju končnega območja bo imela investitorica, t.j. Občina Ajdovščina. Investitorica bo pri oblikovanju končnega območja upoštevala še tehnične možnosti gradnje ter izvedljivost gradnje namakalnega sistema.

Kmetovalec oziroma lastnik kmetijskega zemljišča si samo s podpisom pogodbe zagotovi bistveno višjo možnost, da bo njegovo zemljišče dejansko tudi vključeno v končno namakalno območje.

Tudi lastnikom kmetijskih zemljišč, ki so na osnutku obarvana svetlo zeleno priporočamo, da že sedaj (do 15. marca) sklenejo pogodbo o vključitvi v namakalni sistem in s tem omogočijo povečanje skupne površine namakalnega sistema.

Boris Blažko: »Kulturna dediščina je njiva, ki je rodila državnost«

Zveza kulturnih društev Ajdovščina je na slovesnosti ob kulturnem prazniku podelila priznanja najzaslužnejšim na polju kulture v občini. Veliko priznanje je prejel zborovodja Miran Rustja, priznanji pa sta prejeli še slikarka Silva Copič in Društvo za kulturo, šport, turizem in razvoj Ortaona. Rdeča nit slovesnega govora, ki ga je tokrat pripravil Boris Blažko, je bila domoznanstvo, »ki dokumentira spomin in utrip skupnosti ter tako ohranja in krepi identiteto lokalnega prostora«.

V Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini je tradicionalno prav na praznični Prešernov dan Zveza kulturnih društev Ajdovščina priredila slovesnost, na kateri so bila podeljena priznanja domačim ustvarjalcem. Udeležil se je tudi podžupan Občine Ajdovščina Mitja Tripkovič. Slavnostni govorec letošnje proslave ob kulturnem prazniku, Boris Blažko, aktiven upokojenec, zaslužen za ohranjanje kulturne dediščine v svojem Lokavcu in še bistveno širše, je praznične besede posvetil dediščini, domoznanstvu, ki ji pripisuje pomemben pomen: »Vedeti moramo, da nas je minula dediščina ustvarila in nam dala identiteto. Če jo poznamo, nas bogati in nam daje smernice za ustvarjanje zapuščine, ki bo čez leta dajala identiteto zanamcem. Če je ne vidimo, ustvarimo šibek člen v verigi, ki bo, ne danes – nekoč v bodočnosti, popustil.« Izpostavil je pomen ljubiteljskega domoznanstva in omenil dva pomembna Ajdovca, ki sta mu bila pomemben zgled – Stipeta Štekarja in Stanislava Bačarja. Spomnil je na nekatere pomembne dele snovne in nesnovne lokalne dediščine in opomnil: »Ne moremo slepo sprejemati zgolj

to, kar nam vsiljujeta sodobna družba in svet. Ne moremo dovoliti, da bi zato izginjali kot narod in bi bili samo čakalci na zaposlitev ter manjvredna

delovna sila, ki čaka na milost velikih ali bolj razvitih. Ni rešitev komercializacija družbe, še manj pa amerikanizacija kulture. Kultura ni tržno blago, Izpostavil je pomen ljubiteljskega domoznanstva in omenil dva pomembna Ajdovca, ki sta mu bila pomemben zgled – Stipeta Štekarja in Stanislava Bačarja. Spomnil je na nekatere pomembne dele snovne in nesnovne lokalne dediščine in opomnil: »Ne moremo slepo sprejemati zgolj

to, kar nam vsiljujeta sodobna družba in svet. Ne moremo dovoliti, da bi zato izginjali kot narod in bi bili samo čakalci na zaposlitev ter manjvredna

nedvomno najbolj znan po prepoznavnem delu na področju glasbenega poustvarjanja. Več kot 45 let kot priznani zborovodja vodi različne pevske zборе na nastopih doma in v tujini. Mogočen je tudi njegov skladateljski opus, saj se podpisuje pod več kot 500 zborovskih in instrumentalnih skladb. Rustja pa svoj umetniški vtis pušča tudi kot pesnik in pisatelj. Za svoje delo je prejel številna priznanja in nagrade, tudi Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina. Zveza kulturnih društev Ajdovščina je za vsestransko kulturno bogatenje občine in širše skupnosti na glasbenem, pesniškem, proznem in organizacijskem področju poklonila Veliko priznanje.

Priznanje za mentorsko vzgojo na likovnem področju, za prispevek k ohranjanju lutkarstva ter za kulturno bogatenje gornje Vipavske in širše je prejela slikarka in upokojena likovna pedagoginja Silva Copič. Priznanje pa je prejelo tudi društvo Ortaona iz Vrtočina, za vsestransko dogajanje na vasi, predvsem pa za skrb pri ohranjanju kulture in dediščine, v zahvalo starejšim in v spodbudo mladim močem. Predsednik ZKD Ajdovščina Artur Lipovž pa je podelitve zaokrožil še s čestitko Klari Štrancar, ki je prejemnica Zlatega priznanja ZKD Slovenije za prizadevno delo v predsedstvu v minulemandatu.

Kulturni program proslave so v znamenju 130-letnice rojstva pisatelja Danila Lokarja oblikovali Mešani pevski zbor Srečko Kosovel, Vokalni tercet sester Kopal ter solisti instrumentalisti iz Osnovne šole Danila Lokarja. **Čestitke prejemnikom priznanj!**

50. let Pilonove galerije

Jeseni se v Pilonovi galeriji obeta vrh dogodkov, minilo bo namreč pet desetletij od odprtja. Do takrat pa bo leto gradbenim posegom navkljub polno dogodkov in promocijskih aktivnosti. Do leta 2025 pa bo tudi ajdovski spomenik lokalnega pomena, skupaj s sosednjo Rustjevo hišo, zasijal kot eno izmed prizorišč Evropske prestolnice kulture 2025.

V Pilonovi galeriji se intenzivno pripravljajo na letošnjo 50. obletnico galerije, ki je svoja vrata občinstvu prvič odprla 21. septembra 1973. Od konca oktobra 2022 je galerija zaradi prihajajočih gradbenih posegov, v sklopu povezave sosednje Rustjeve hiše z obstoječim objektom Pilonove galerije, zaprta za javnost. Opravljeni so bili selitev stalne zbirke iz razstavnih prostorov, praznjenje depoja in pospravljanje knjižničnega gradiva. Predmeti so bili popisani, zaščiteni in preseljeni na varno. Stik z javnostjo želijo ohranjati preko spleta in z aktivnostmi na terenu. V okviru 50. obletnice je oblikovan priložnostni logotip. Avtor zasnove je oblikovalec Ranko Novak, ki je že leta 1997 osnoval grafično podobo Pilonove galerije.

»Z novo rubriko Blog na spletni strani Pilonove galerije želimo osvetliti polstoletno

zgodovino in razvoj osrednje ustanove za likovno umetnost na Goriškem, njena vloga pa bo izpostavljena jeseni, ko bo v okviru 50. obletnice organiziran simpozij na temo vloge Pilonove galerije znotraj kulturne krajine in lokalnih skupnosti Vipavske doline,« napoveduje direktorica Pilonove galerije Tina Ponebšek. Prvi dogodek ob letošnjem jubileju bo marčevsko gostovanje Pilonovih fotografij v Pokrajinskem muzeju Kočevje. V spomladanskem času pa bo izšla težko pričakovana publikacija, z naslovom Mišek Venč in galerijski depo za najmlajše radovedneže in raziskovalce likovne dediščine v skritih kottiških Pilonove galerije. Z vsemi gradbenimi deli naj bi zaključili do leta 2025, ko bo Pilonova galerija z novimi galerijskimi in depojskimi prostori eno izmed prizorišč Evropske prestolnice kulture 2025.

Aktualni občinski javni razpisi

Izteka se Javni razpis za podelitev priznanj Občine Ajdovščina za leto 2023 – čas za vložitev predlogov kandidatov je do 8. marca. Zbirajo se predlogi kandidatov za najvišja priznanja Občine Ajdovščina: Častni občan Občine Ajdovščina, Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina in Zlati znak Občine Ajdovščina. Predloge lahko podajo pravne ali fizične osebe s sedežem ali stalnim bivališčem v občini Ajdovščina ter organi in delovna telesa Občine Ajdovščina. Podrobna pojasnila so zapisana v razpisu, ki je z vsemi potrebnimi prilogami objavljen na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si.

Občina Ajdovščina obvešča vse kmetovalce, da bo konec meseca februarja objavljen Javni razpis za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva v občini Ajdovščina za leto 2023. Objavljen bo na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si, priloženi bodo vsi potrebni dokumenti in obrazci. Vsi zainteresirani lahko dodatne informacije dobijo pri sodelavki Občine Ajdovščina, koordinatorki Doris Grmek, preko telefona 05 36 59 135 ali e-naslova doris.grmek@ajdovscina.si.

Vsi javni razpisi Občine Ajdovščina so objavljeni na spletni strani www.ajdovscina.si, v zavihku 'Javna naročila, objave, razpisi', v poglavju 'Javni razpisi'.

Portreti z Ajdovske tržnice

Loredana Binkar

"Pogled na dokončan izdelek pomiri dušo in me napolni z energijo." Za eno od najbolj barvitih stojnic na Ajdovski tržnici Loredana Binkar s tolikšno ljubeznijo predstavi svoje izdelke, da človek zlahka začuti njen bogati svet domišljije in idej. Vsak njen izdelek je uporaben in vsak pripoveduje neko zgodbo, ki ji je s kvačko, šivanko in izbiro materiala dala življenje.

Loredana Binkar se je pred petnajstimi leti z malima hčerkama zatekla v materinski dom na Cesti. Že od otroštva je znala plesti in kvačkati. Angelčke, ki jih je ustvarjala v materinskem domu, so podarjali prostovoljcem. Tako se je spontano začela njena pot ustvarjalke ročnih del in sčasoma tudi ponudnice izdelkov na tržnici ter na različnih dogodkih v Ajdovščini in bližnji okolici.

Gospa Loredana, so vam bile ročne spretnosti položene v zibko?

Ja, res. Že kot majhna punčka sem pletla, kasneje sem se s pomočjo knjig sama naučila kvačkati. Malo sem znala tudi šivati. Tu v Ajdovščini, ko sem se začela bolj resno ukvarjati z ročnimi deli, sem obnovila znanje šivanja in danes mi pride čisto vse prav.

Najbrž pa to ni vaš osnovni poklic.

Ne, ni. Bila sem navadna delavka, nato sem se izpopolnjevala za socialno oskrbovalko. Rada sem delala s starejšimi, tudi z dementnimi. Zaradi težav z roko pa sem morala to delo pustiti, saj oskrbovancev v domu nisem več mogla dvigovati. Kvačkam pa lahko, tudi šivam lahko, le z usnjem, ki zahteva več moči v rokah, imam nekaj težav.

Poiskali ste nekaj, kar vam zapolnjuje življenje.

Najprej sem bila prostovoljka na Rdečem križu in tam sem našla priložnosti za izpopolnjevanje. V dnevnem centru za socialno ogrožene sem začela spet šivati in tam sem našla tudi mentorico Metko Samec, ki mi je dala ogromno znanja in koristnih napotkov. Mentorica me še danes podpira in vedno pohvali moja

vztrajnost in željo po ustvarjanju. **Kaj pa ideje za nove izdelke? Kje poiščete navdih?** Najraje brskam po spletu. Pinterest ponuja veliko idej. Marsikaj pa pride po drugih poteh. Včasih je to nasvet mentorice, včasih pa mi kdo kaj naroči. Takrat se posebej potrudim, kot za tole torbico iz blaga z več žepi, kot si jo je zaželela kolegica, ki tudi prodaja na Ajdovski tržnici. Včasih pa se lotim tudi bolj neobičajnih stvari, kot so kvačkani sandalčki za dojenčke. Objavim sliko na Facebooku in takoj vidim, če je to ljudem všeč.

Na vaši stojnici se najde marsikaj. Kaj sestavlja vaša običajno ponudbo?

Kvačkam volnene kape in šale, poleti ponudim bombažne klobučke. Kvačkam tudi odevice za dojenčke, copatke, figurice ... Zdaj že kvačkam piščančke za veliko noč. Drugi del ponudbe predstavljajo toaletne torbice, nahrbtniki, košarice za kruh, etuiji za ključke in podobni izdelki, ki jih sešijem iz blaga ali umetnega usnja. Vedno tuham in preizkušam nove ideje. Ko uspe, sem srečna.

Izdelke prodajate tudi na dogodkih in sejmihi. Kako se počutite na Ajdovski tržnici?

Na stojnici prodajam, ker sem rada v stiku z ljudmi. Rada poklepetam in tako dobim različne odzive na izdelke. Več prodam preko Facebooka, a kljub temu redno prihajam na Ajdovsko tržnico. S kolegicami se odlično razumemo. Ko sem se z Obale priselila v Ajdovščino, so me ljudje zelo lepo sprejeli in so mi veliko pomagali. Tu se počutim doma, za nič na svetu se ne bi več vrnila v Koper.

Asfaltirana pot od odlagališča do Napoleonovega mostu

Pot mimo odlagališča v Dolgi Poljani do reke Vipave in ob njej do Napoleonovega mostu je dobila asfaltno prevleko. Cesta je urejena predvsem na pobudo kmetovalcev, ki imajo tako lepši dostop do svojih parcel in manj prahu v sušnih dneh.

Od glavne ceste do odlagališča in še nekaj metrov naprej je bila pot že asfaltirana, po novem pa je asfaltna prevleka nameščena vse do Napoleonovega mostu čez reko Vipavo. Na novo je urejenih približno 600 tekočih metrov poti, cestišče je široko 4,5 metrov, ob robovih pa so urejene tudi bankine. Teren se je najprej utrdilo ter nasulo, nato se je uredilo naklone in nazadnje položilo še asfalt. Pred tem pa se je na prvem delu trase do reke Vipave pod cesto namestilo še cevi za vodovodno napeljavo. Pogodbena vrednost izvedenih del, ki jih je opravilo podjetje Kolektor, je

približno 80.000 evrov, strošek bo v celoti poravnal proračun Občine Ajdovščina. Naložbo so spodbudili kmetovalci, ki imajo na tem območju svoje pridelovalne površine, zaradi lažjega dostopa,

pa tudi zaradi manj prahu v sušnih dneh. Urejena lokalna Občina Ajdovščina. Naložbo so spodbudili kmetovalci, ki imajo na tem območju svoje pridelovalne površine, zaradi lažjega dostopa,

Zaščiteni pred burjo

Burja na Vipavskem povzroča celo kopico nevšečnosti, predvsem odnaša vse, kar jih pride na pot, najraje vsakovrstne odpadke, pa tudi kontejnerje. Na Ajdovskem je tako večina ekoloških otokov že prilagojenih na burjo – nazadnje je bil tako urejen ekološki otok na Brodu v Lokavcu.

Zgledno urejen ekološki otok na Brodu v Lokavcu štiti tudi pred burjo. Ograjen je s povišano kovinsko ograjo – burja namreč rada dviga pokrove kontejnerjev, nadvišana ograja pa poskrbi, da se nato tudi sami zaprejo nazaj, hkrati pa je prepreka, da veter ne

odnaša smeti v bližnji Lokavšček ter da v vodi ne pristanejo kontejnerji. Tako je urejenih že večina od 196 ekoloških otokov v naši občini, od teh jih je kar 170 velikih, na katerih je možno odložiti vsaj 4 do 5 različnih vrst odpadkov.

Občina Ajdovščina in Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina poskrbita, da imamo odpadke kam odlagati, naša naloga pa je, da jih ločujemo in odlagamo v primerne zabojnike. Na ekoloških otokih po občini imamo modre zabojnike za papir in karton, bele zabojnike za stekleno embalažo, rumene za plastično, kovinsko in tetrapak embalažo, rjave za biorazgradljive odpadke in zelenega za ostanek odpadkov. Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina občasno prireja akcije zbiranja nevarnih odpadkov. Odpadke, ki jih ne morete odložiti na ekootoku ali oddati v zbiralni akciji, pa lahko odpeljete v zbirni center v Dolgi Poljani.

V Stomažu stroji brnijo na polno

Stomaž bo z dvema investicijama, ki se istočasno odvijata, pridobil nov, lično zasnovan prostor za druženje, predlog zanj je izšel iz participativnega proračuna Moja pobuda. Tik na razpotju pred prihodom v vas pa se obeta še eno urejeno območje z novo informacijsko tablo, ki bo služila za izhodišče pohodnikom.

Že več kot teden dni brnijo stroji za ureditev območja 'Na fontani'. Predlog za ureditev je izšel iz participativnega proračuna Moja pobuda, zanj se bo namenilo 15.000 evrov. Uredilo se bo celotno območje 'Na fontani', postavilo nov kamnit zid, tlakovalo se bo površino z mizo in klopjo na kamniti mizi bo ličen smerokaz, območje bo krasila tudi na novo zasajena lipa. Postavljena bosta tudi manjše korito in pitnik – vse skupaj

bo zaokrožil latnik z jeklenimi napenjalkami, na katerem se bodo bohotile avtohtone trte. Istočasno se ureja območje na razpotju, pri ekološkem otoku, kjer se bo 'potamponiralo' manjšo površino,

uredilo klopco, postavilo smetnjak in informacijsko tablo, ki bo služila pohodnikom za raznolika izhodišča. Za to investicijo občinski proračun namenja dobršnih 10.800 evrov.

Saj jutri v Pale pojdem spet, v Hišo dobre volje...

Zakaj bi le doma sedel, zakaj ne bil bi bolj vesel, še prej, ko v postelji zaspiš, tako si govoriš: »Saj jutri v Pale pojdem spet, v Hišo dobre volje, tam imamo se lepo, ne more biti bolje!«

Dekleta naša pridna so, nam vse na mizo dajo, tud kavico nam skuha jo in z nami pokramljava, prepevamo si pesmice, dolčas nam ni nikoli, le pridi k nam, ne bodi sam, lepo nam bo!

Po napevu pesmi »Zdaj pa pojdem po dekle«, si lahko tole Himno Hiše dobre volje zapojeate sami , če pa si jo želite zapeti v dobri družbi, pa pridite k nam.

V mesecu kulture in v počastitev kulturnega dne so nam dijaki 1. in 2. letnika Srednje šole Veno Pilon iz Ajdovščine prebirali poezije Franceta Prešerna, Simona Gregorčiča in Toneta Pavčka. Obisk dijakov je potekal v sklopu 4-dnevne delavnice Trajnostni razvoj za mlade v organizaciji Inštituta za mladinsko politiko. V spomin so nam podarili tudi darilca, ki so jih ustvarili na jutranji delavnici, mi pa smo jih za nadaljnjo ustvarjalno pot pogostili z okusnimi palačinkami po receptu naših non.

Na dan sv. Valentina smo obnovili pregovore, ki so vezani na ta dan. In ker je v slovenski kulturni dediščini valentinovo znan kot dan, ko se začne prebujati narava, smo načrtovali vrtnarske dejavnosti za naše visoke grede v parku.

Šivali in izdelovali pa smo tudi srca, ki smo si jih podarili za

zavedanje, da nas družijo ljubezen. Ljubezen, ki v nas prebuja občutek iskrene sprejetosti, spoštovanja in osebne vrednosti. In to ne glede na leta, bolezen, omejenosti ... Tudi norčavi pust je rajal v naši Hiši in obudil premnoge spomine iz mladih let ...

Meseca marca vas vabimo na praznovanje materinskega dne, ki bo v četrtek, 23. 3. 2023 ob 16.30 uri v Hiši dobre volje. Praznovanje bomo oblikovali z otroci, prostovoljci iz programa »Starejši za starejše« in Dramsko pevsko skupino Zarja iz Društva upokojencev Ajdovščina.

Znanja preteklosti za izdelke in storitve prihodnosti

Naše okolje je od vedno negovalo dediščino preteklosti. Da bi se ta lahko čim dlje in čim močnejše ohranila tako v spominu mesta kot tudi ljudi, jo je potrebno nenehno obujati in hkrati revitalizirati, modernizirati na ta način, da bo ustrezala tudi naslednjim rodovom. Z mislijo na to so bili oblikovani tudi t. i. retrovikendi, ki bodo moč starejših generacij združevali z energijo mlajših in mladih po duši.

Na retrovikend, ki je bil osredotočen predvsem na komunikacijski vidik medgeneracijskega prenosa znanja, smo prvič vabili že januarja, zdaj pa organizatorji ponovno vabijo na izziv, ki bo poskrbel za široko uporabna znanja, takšna, ki se jih bo lahko uporabljalo tudi v sodobnem svetu. Vikend je namenjen vsem tistim, ki jih zanima, kako iz ideje narediti donosen posel, kakšne metode kombinacije znanj za oblikovanje izdelkov uporabljajo v največjih uspešnih tehnoloških podjetjih, kako izkoristiti principe za ustvarjanje medijske pozornosti ter kako lahko vse omenjene ideje nadgraditi s komunikacijo in marketingom v digitalnem svetu. Organizirane delavnice bodo udeležence učile spoprijemanja z izzivi modernega sveta, obenem pa jih bodo vračale

h koreninam prednikov in jih učile starih znanj iz lokalnega okolja. Delavnice bodo potekale v sproščenem vzdušju na Ljudski univerzi Ajdovščina, in sicer v petek, 24. 2., od 17.00 do 21.00, ter v soboto, 25. 2., od 9.00 do 15.00. Namenjene so vsem starostnim skupinam, ki se želijo aktivno spoprijeti z izzivi sodobnega sveta in spoznati uporabne pristope za izdelke in storitve prihodnosti, upoštevajoč znanja iz preteklosti. Vodila jih bosta Matic Batagelj, energičen komunikator s smislom za strategijo in z mednarodnimi izkušnjami vodenja delavnic ter različnih start-up projektov, ter Klemen Konič, strokovnjak s področja digitalnega marketinga in izdelave spletnih strani, ki na področju digitalne komunikacije deluje že več kot 15 let. Svoje uspešne zgodbe bodo predstavili

lokalni mojstri starih znanj: Erik Bačar bo razkril skrivnosti peke dobrega domačega kruha, Matjaž Lučovnik bo pokazal, kako se spreša snowboard, na ogled pa bodo tudi leseni izdelki Dominika Curka in modne kreacije Teje Kodre. Z vami bo tudi vizionarska ekipa t. i. burjeka – jota bureka, polnjenega s sestavinami, ki jih navadno najdemo v joti. Retrovikendi potekajo v organizaciji Občine Ajdovščina v sodelovanju z lokalnimi promotorji medgeneracijskega sodelovanja, mladih in kulturne dediščine. Za več informacij sledite novicam na socialnih profilih Facebook in Instagram **Garaža Ajdovščina** ter **garazawajdusna.si**, ali se obrnite na Občino Ajdovščina, lara.pizent@ajdovscina.si, 05 365 91 07.

Kotiček Mladost na burji

Lep pozdrav vsem otrokom in mladim, ki ste vključeni v program Mladost na burji. Čas hitro teče in ponovno so pred vami izzivi na štirih področjih programa Mladost na burji – Moja skupnost, Moj prijatelj, Moje zdravje in Moj poklic.

Moja skupnost

Naj bo mesec marec v znamenju skrbi za okolje. Temeljito pospravi in uredi svojo sobo ali kotiček, kjer se učiš. Posvoji lončnico, pozanimaj se, kakšno nego potrebuje in dobro poskrbi zanjo. Če imajo tvoja družina ali sorodniki vrt, jih poprosi za pomoč pri obdelavi gredice. Če živiš v bloku, se pozanimaj, kje bi lahko zasadil cvetlice. Udeleži se čistilne akcije in pridobi dodatne informacije o ločevanju odpadkov. V svoji razredni ali šolski skupnosti lahko predlagaš,

da polepšate skupne prostore z lončnicami ali izdelki iz naravnih materialov, ki ste jih sami ustvarili. Poskrbite za urejeno okolico šole.

Moj prijatelj

Kdaj si nazadnje napisal/-a komu razglednico? Sodeluj v dobrodelni akciji – Alzheimerjev zemljevid srčnosti in napiši razglednico ali več razglednic osebam, ki trpijo za demenco. To majhno dejanje srčnosti bo starejšim osebam narisalo nasmeh in prebudili se jim bodo spomini na lepe stvari iz preteklosti. Motiv razglednice je lahko poljuben, če pa imaš ustvarjalno žilico, jo lahko tudi ustvariš sam/-a. Sporočilo zapiši s tiskanimi črkami in se podpiši. Sporočilo naj bo pozitivno in spodbudno, morda zakaj si izbral/-a določeno razglednico, kaj rad/-a počneš v prostem času, zapiši kakšen verz ali modro misel. Za več informacij, kam poslati razglednice, si oglej spletno stran www.mladostnaburji.si pod rubriko »Februarski izziv«.

Moj poklic / Moje zdravje

Lepo pomladno vreme nas vabi na plano in čas je za družinska potepanja. Privoščite si pohod po poteh industrijske dediščine Ajdovščine. Občudujte Jochmannov mlin v središču mesta, od tod pa naj vas pot vodi po desnem bregu reke Hubelj navzgor, prečkajte reko in po levem bregu nadaljujte pot do Pal, ki so bile nekdaj živilski in elektroindustrijski center. Naslednja točka so slikovite fužine z bogato zgodovino. Za konec še kratek vzpon do izvira Hublja. In ne pozabite na razgledno točko nad izvirom, ki ponuja čudovit razgled na del Ajdovščine in Vipavske doline. Več informacij o industrijski dediščini najdeš na www.ida-ajdovscina.si in na slikovitih informativnih tablah ob znamenitostih. V ajdovskem Turistično informacijskem centru pa te čakajo brošure o industrijski dediščini, ki jih je oblikoval Goriški muzej. Kaj ko bi se preizkusil/-a v vlogi turističnega vodnika in polepšal/-a dan družini in sorodnikom? Za konec še umetniški namig – industrijske zgradbe domačega kraja so bile pogosto slikarski navdih našega ustvarjalca Vena Piona. Poišči ta likovna dela.

Za več informacij in pomoč pri izvajanju aktivnosti v programu, smo ti na razpolago v pisarni Inštituta za mladinsko politiko v Hiši mladih, v ajdovskih Palah. Obiščeš nas lahko vsak delavnik od 8. do 16. ure. Najdeš nas tudi na Facebooku »Mladost na burji« in na Instagramu »Program Mladost na burji.«

Urška Brežnjak, vodja programa Mladost na burji

Prostor načrtujmo skupaj!

Občina Ajdovščina je pričela s pripravo prvih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju SDOPN1), s katerimi želimo utrditi obstoječe in postaviti nove temelje prostorskega razvoja. K načrtovanju in oblikovanju smiselnih rešitev so vabljeni ključni deležniki in vsa zainteresirana javnost. Občinski prostorski načrt je pomemben akt, s katerim se načrtuje razvoj, hkrati pa se zagotovijo pogoji za njegovo izvedbo. Z aktivnostmi se pričnjenja v pomladnih mesecih, k sodelovanju pa vabimo vso zainteresirano javnost. Osnovni namen sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta je ustrezna vključitev razvojnih potreb in individualnih pobud, za kar je potrebno izdelati ali dopolniti različne strokovne podlage in nadgraditi strateški in izvedbeni del veljavnega OPN. OPN je potrebno uskladiti tudi z veljavno zakonodajo ter ga izboljšati na podlagi doseganih izkušenj. Sodelavci na Občini Ajdovščina in izvajalci SDOPN1 iz podjetja Locus d. o. o. želimo v postopek priprave vključiti vse ključne deležnike v prostoru ter zainteresirano javnost. S sodelovanjem želimo iz skupnosti pridobiti dodatna mnenja in podatke, ki bodo pripomogli k načrtovanju še bolj smiselnih in kakovostnejših temeljev nadaljnjega prostorskega razvoja. Le s plodnim dialogom bomo lahko dosegli naš skupen cilj – to je prostorski akt, ki bo koristen za današnje generacije in hkrati za prihodnji družbeni, gospodarski ter okoljski razvoj naše občine. Vabljeni k sodelovanju!

Proces priprave SDOPN1 se bo v praksi odvijal v okviru treh postopkov:

- Prvi postopek SDOPN1-1: Korekturni – je namenjen odpravi notranjih neskladij in izboljšavi obstoječih določil z upoštevanjem doseganje prakse.

- Drugi postopek SDOPN1-2: Razvojni – je namenjen obravnavi in integraciji razvojnih pobud s področja gospodarstva, družbenih dejavnosti in vsebin javnega interesa na območju mesta Ajdovščina.

- Tretji postopek SDOPN1-3: Individualni – je namenjen obravnavi in ustreznemu upoštevanju prostorskih pobud občanov in pravnih oseb.

Proces priprave prostorskih dokumentov je prepleten s številnimi dejavnostmi obveščanja in vključevanja javnosti v vseh treh postopkih.

Vključevanje v prvi postopek - SDOPN1-1 (Korekturni)

Ta postopek zaradi svojega administrativno-tehničnega značaja predvideva predvsem vključevanje strokovne javnosti, vendar pa ni zaprt za ostalo zainteresirano javnost. Povabljenim deležnikom (projektantom in projektantskim organizacijam) so bila že v oktobru 2022 predstavljena

izhodišča za pripravo SDOPN1-1. Januarja 2023 je potekalo drugo posvetovanje o izhodiščih, v nadaljevanju postopka pa sta predvidena **javna objava akta in posvetovanje z vabljenimi deležniki** o predlogih in usmeritvah za dopolnitev Osnutka SDOPN1-1. V zaključni fazi bosta potekali še **javna razgrnitev in javna obravnava Dopolnjenega osnutka SDOPN1-1**, ki bosta odprti tudi za širšo javnost.

Vključevanje v drugi postopek – SDOPN1-2 (Razvojni)

Sodelovanje različnih deležnikov in zainteresirane javnosti se bo v tem postopku pričelo že v zgodnji fazi izdelave **treh temeljnih strokovnih podlag** (Urbanistične zasnove, Krajinske zasnove in Strokovne podlage za poselitev). Te podlage bodo sicer izdelane v drugem postopku – SDOPN1-2, služile pa bodo tudi obravnavi predlaganih sprememb in dopolnitev, ki bodo predmet tretjega postopka – SDOPN1-3 in kasnejšim. Na njihovi podlagi se bo nadgradil strateški del občinskega prostorskega razvoja (OPP – Občinskega prostorskega plana) ter dopolnil izvedbeni del (predvsem namenska raba prostora).

V tem postopku so predvidena številna posvetovanja, tako v

mestu kot na podeželju:

- Za ciljno skupino mladih bo v sodelovanju z Mladinskim svetom v MC Hiša mladih organizirano posvetovanje o njihovem videnju izzivov v prostoru, o potrebah mladih, povezanih s prostorom, in o njihovih videnjih prihodnjega prostorskega razvoja.

- V mestu Ajdovščina bosta potekali dve posvetovanji z deležniki in zainteresirano javnostjo v okviru priprave **Urbanistične zasnove** (o današnjem stanju, o potrebah in viziji ter o scenarijih prihodnjega prostorskega razvoja mesta).

- Na treh lokacijah podeželja (dolinskem, gričevnatem in gorskem) bo potekalo **posvetovanje z deležniki in zainteresirano javnostjo o Strokovni podlagi za razvoj poselitev in o Krajinski zasnovi** (o analizi stanja, o usmeritvah za urejanje in nadaljnji prostorski razvoj podeželja).

V nadaljevanju bosta potekali še dve posvetovanji, kot jih določa veljavna zakonodaja: **seznanitev in posvetovanje z javnostjo o Osnutku SDOPN1-2 ter javna razgrnitev in javna obravnava Dopolnjenega osnutka SDOPN1-2**,

Vključevanja v tretji postopek – SDOPN1-3 (Individualni)

Vključevanje deležnikov

in javnosti se bo tudi v tem postopku pričelo v zgodnji fazi - **s posvetovanjem o izhodiščih in o prispelih pobudah**. Naslednji dogodek bo namenjen **seznanitvi javnosti z Osnutkom SDOPN1-3**, nato pa bosta organizirani še **javna razgrnitev in javna obravnava Dopolnjenega osnutka SDOPN1-3**.

Vsa našeta posvetovanja bodo namenjena temeljiti **seznanitvi javnosti** iz vsebinami delovnih gradiv, v razpravah pa bodo udeleženci **podajali svoja mnenja in predloge**. Ti bodo nato obravnavani ter ustrezno upoštevani v nadaljnjih korakih postopka.

Kadar bo potrebno, bodo deležniki in javost naslovljeni tudi z **anketami in drugimi oblikami pridobivanja podatkov**. O tem bomo ciljno javnost pravočasno obvestili.

Obveščanje bo potekalo skozi celoten proces

Ves čas priprave prostorskih dokumentov bo javnost informirana preko **sporočil za javnost**, ki bodo objavljena na **občinski spletni strani**, v **občinskem glasilu Latnik**, razposlana bodo tudi **medijem**.

Pred vsakim posvetovanjem bo objavljen **vabilo z informacijami o namenu in programu dogodka ter o vsebinah razprave**.

Po vsakem posvetovanju bo pripravljeno **poročilo** s povzetki rezultatov srečanja.

Za vlagatelje pobud bo organizirano posebno **informativno srečanje**.

Potreben bo strpen in produktiven dialog

Vse, ki se boste vključili v posvetovanja, vabimo, da se z vsebinami najprej **dobro seznanim** in zahtevate dodatna pojasnila, če bodo nejasnosti. Vabimo vas, da se **aktivno vključujete v razprave**, in da **strpno prisluhnete ostalim udeležencem** v razpravah, **tudi kadar z njimi morda ne boste delili enakih stališč**. In nenazadnje – da svoja razmišljanja in predloge usmerjate v **oblikovanje dobrih rešitev za celotno skupnost** – včasih bo morebiti potrebno **pri zadovoljevanju javnih interesov** postaviti nekoliko na stran zasebni interes posameznika.

V tem večletnem dialogu bomo gotovo **naleteli na razhajanja stališč, tudi konflikte**. Takrat bomo iskali najmanjše skupne imenovalce in jih z dogovarjanjem krepili do čim bolj **kakovostnih skupnih rešitev**. Pomembno bo, da bomo vsi sodelujoči **ostali zavezani strpnemu in produktivnemu dialogu**.

Občina Ajdovščina

LAS Vipavska dolina se pripravlja na novo programsko obdobje do leta 2027

Lokalna akcijska skupina Vipavska dolina, na kratko LAS Vipavska dolina, vabi v svoje vrste nove člane, ki bodo skupaj do konca letošnjega julija pripravili strategijo lokalnega razvoja. Ta bo osnova za pridobitev sredstev »mehanizma CLLD« v novem programskem in finančnem obdobju EU 2021 – 2027. CLLD je vseevropsko poznan finančni mehanizem in poseben pristop k razvoju zaokroženih območij. Kratica je okrajšava za »Community Led Local Development«, ki v slovenskem prevodu pomeni »lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost«. Ključna značilnost tega mehanizma in pristopa, ki ga uvršča med nekaj posebnega znotraj evropske politike je ta, da je odločanje o razvoju določenega območja in o porabi sredstev tega mehanizma preneseno na lokalno raven, v roke lokalne akcijske skupine - LAS. Izvajanje tega pristopa je na območju občin Ajdovščina in Vipava, kjer deluje partnerstvo LAS Vipavska dolina, že dobro vpeljano od leta 2008 dalje.

Na območju občine Ajdovščina je bilo skozi dve programski obdobji izvedenih kar veliko število projektov. **Občina Ajdovščina** je dvignila prepoznavnost kmetijskih in ostalih produktov s kmečko tržnico in prenovi mestne tržnice Ajdovščina. Poleg tega je prispevala k prepoznavnosti tudi s pripravljenimi embalažo za sadje in pri tem vzpostavila tudi potrebno infrastrukturo za predelavo sadja v Učnem centru Brje ter pri ohranjanju dediščine s prenovljenim Prostorom doživetij pekarske in mlinarske tradicije, kjer je pripravila tudi vsebine domačih in umetnostnih obrti. S tematiko ekološkega kmetovanja pa je skupaj s partnerji RRA ROD,

ekološkim kmetovalcem **Mitjem Ipavcem, Društvom AJDA Goriška in OŠ Danila Lokarja Ajdovščina** vključena v izvajanje projekta sodelovanja – Prehod na sonaravno oskrbo s hrano. Preko projekta Po terasah in suhozidju pa so se dotaknili še kulturne dediščine in v prejšnjem obdobju uredili informacijske točke v vaseh Šmarje in Budanje. **Ljudska univerza Ajdovščina** je aktivno sodelovala pri izvedbi programa Brje ter pri ohranjanju dediščine s prenovljenim Prostorom doživetij pekarske in mlinarske tradicije, kjer je pripravila tudi vsebine domačih in umetnostnih obrti. S tematiko ekološkega kmetovanja pa je skupaj s partnerji RRA ROD,

S projektom, ki je dal pomen ohranjanju ptic kmetijske kulturne krajine, je **Zavod Rdeči apolon** javnost opozoril na pereči problem upadanja številnosti ptic kmetijske krajine. Dvig prepoznavnosti znamke nove blagovne znamke Ana Bella pa je v projektu pripravila **Kmetija Čehovin** iz Brij. **Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina** je kot vodilni partner LAS Vipavska dolina izvedla podjetniške aktivnosti med mladimi s projektom spodbujanja ustvarjalnega in inovativnega razmišljanja med mladimi, se dotaknila Poti miru in dediščine prve svetovne vojne ter sodelovala pri medgeneracijskem povezovanju, kjer bo Občina Ajdovščina vzpostavila Medgeneracijski kreativni center Ajdovščina, Občina Vipava pa vzpostavila Medgeneracijsko središče Vipava. Skupaj s partnerjema ekološkim kmetovalcem **Kristjanom Vidmarjem in podjetjem Okusi d.o.o.** s projektom sodelovanja EKO Okusi Slovenije strmimo k prepoznavnosti ekoloških kmetij in zanimanju za slovenske kulinarne jedi iz ekoloških surovin.

Ravno tako je bilo **preko LAS** v preteklih letih izvedenih precej projektov tudi na območju občine Vipava. Pod okriljem **Zavoda za turizem TRG Vipava** so bili izvedeni projekti: VIKOL-S kolesi po Vipavskem, Moj kraj je turizmu prijazen, VIMARK, Vipavske

zgodbe, Znameniti Vipavci in Vinar za en dan. **Turistično društvo Lanthieri** je leta 2011 s sredstvi LEADER obogatilo Vipavsko trgatav. **Občina Vipava** je skupaj s **KS Erzelj** uredila tematsko pot po Erzelju in okolici, skupaj s **Turističnim društvom Podnanos** vzpostavila Muzejsko zbirko analogne tehnologije na Nanosu, skupaj s **Planinskim društvom Vipava** obnovila plezališča Vipava in Vipavska Bela, skupaj s **KS Slap in partnerji** med drugim uredila učno tematsko pot Med divje. **Društvo Zdravljica Lozice** je izdalo knjigo o ledinskih imenih Pripoved izročila talov, **Trsnica Vrhpolje** je izvedla projekt Vipavska dolina in vinska trta – dvig prepoznavnosti in tradicije. **Theodosius d.o.o.** je s partnerji izvedel projekt Od odpada iz vinogradov Vipavske doline do pet zvezdičnih doživetij, storitev in produktov. **Občina Vipava** trenutno v okviru projekta LAS **Obujeni Slap** obnavlja prireditveni prostor na Gmajni.

LAS je **pogodbeno partnerstvo**, v katerega morajo biti skladno z evropsko uredbo vključeni predstavniki treh sektorjev: javnih institucij, gospodarstva in civilne družbe. LAS ima nalogo, da opredeli in izvede strategijo lokalnega razvoja ter sprejme

odločitve o načinu razdelitve in upravljanju finančnih sredstev mehanizma CLLD, v katerem so združena sredstva intervencije LEADER iz okvira **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** in sredstva namenjena izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost iz okvira **Evropskega sklada za regionalni razvoj**. **LAS Vipavska dolina** ni pravna oseba, organiziran je kot pogodbeno partnerstvo javnih in zasebnih subjektov s stalnim prebivališčem, sedežem ali izpostavo na območju občin **Ajdovščina in Vipava**. V partnerstvo so lahko vključene tudi pravne osebe javnega prava, društva in druge pravne osebe zasebnega prava, ki delujejo v javnem interesu, imajo sedež izven območja LAS, vendar delujejo tudi na območju LAS Vipavska dolina.

V LAS se lahko vključi vsak, ki bo deloval skladno s pravili partnerskega pristopa in s svojim delom deloval v dobro ciljev LASa. Vključitev v LAS predpostavlja **odgovorno in aktivno delovanje** v prid celostnemu in trajnostnemu razvoju območja LAS. Za več informacij vabljeni k spremljanju spletne strani: <https://www.las-vipavskadolina.si/>.

ki otrokom pomaga pri računanju. Vlak pobega ponuja nepozabno doživetje za otroke in mladostnike na relaciji Ajdovščina - Nova Gorica - Ajdovščina. **MojGraf** je naprava, ki otrokom omogoča lažje spoznavanje in učenje črk. In **Turbo Tiger Turbines** sta turbini pritrjeni na vsaki strani sprednjega dela okvirja pri kolesu, ki omogočajo proizvodnjo elektrike med vožnjo.

Dijaki pa so razvili naslednje izdelke in storitve: **Jotka** je kuhinja na kolesih, v kateri se streže tradicionalna vipavska jota,

ki predstavlja rešitev za delavce večjih podjetij, kjer je čas odmora za malico kratek in bi si želeli jesti lokalno jed na žlico; **Gaser Juice**, ki je zdrava energijska pijača brez kofeina, tavrina in sladkorja, ki ga bodo za izvedbo projekta potrebovali. Tako se je v začetku tekočega leta porodila želja po izdelovanju sedežne garniture iz odpadnih palet. Povezali smo se z Garažo, delovnim prostorom namenjenim ustvarjanjem, kjer lahko udeleženci brezplačno uporabljajo orodje. Ob strokovnem usmerjanju

Zaključek projekta DARE

Projekt DARE – Digital Awareness for Resilience Experiences je Erasmus+ projekt v katerem je Ljudska univerza Ajdovščina sodelovala kot partner. V projekt je bilo vključenih 5 evropskih držav in 7 ustanov, in sicer Per Esemplio Olus (Italija), kot vodilni partner, PUSH (Italija), Fundación Cives (Španija), Fundación Hazlopisable (Španija), Norsensus Mediaforum (Norveška), Fundacija VVIF – “Values, Virtus, Integrity” (Bolgarija) in Ljudska univerza Ajdovščina (Slovenija). Temeljni cilj projekta je spodbujati razvoj digitalnih spretnosti in vseživljenjskega učenja. Namen pa je z uporabo digitalnih orodij prispevati k razvoju izobraževalnega sektorja, s pomočjo umetnosti pa olajšati socialno integracijo in spodbujanje medkulturnega dialoga. V projekt so bili vključeni učitelji in organizatorji izobraževanja odraslih ter odrasli z manj možnostmi. Prvi so pridobili nova znanja in izkušnje glede uporabe različnih digitalnih orodij pri poučevanju, drugi pa so pridobili predvsem nove veščine in spretnosti, ki so pomembno vplivale na njihovo opolnomočenje. Partnerska srečanja so potekala tako on-line kot v živo. Zunanji sodelavci in zaposleni na ljudski univerzi so se udeležili partnerskega srečanja v Bolgariji in Italiji, v začetku oktobra pa smo partnersko srečanje gostili na ljudski univerzi.

z opisom in katalogizacijo programske opreme, primerjalno analizo in poglobljeno analizo zgodb. Uporabniki na kreativen in zanimiv način skozi zgodbe predstavljajo svoje mesto. Na Ljudski univerzi Ajdovščina smo v sklopu dvodnevne delavnice skupaj z udeleženci oblikovali 14 zgodb. Zgodbe pripovedujejo o Ajdovščini. Mesto predstavljajo skozi bogato industrijsko dediščino.

Projekt je trajal od 1. marca 2021 do 28. februarja 2023, sofinanciran je bil iz sredstev Evropske unije v sklopu Erasmus+ programa.

Projektom, novim znanjem in sodelovanjem naproti!

Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O) je program za mlade od 15. do dopolnjenega 26. leta. Temelj programa PUM-O je načrtno povezovanje in sodelovanje z različnimi deležniki, ki udeležencu lahko na različne načine pomagajo pri uresničevanju njegovih ciljev.

V programu PUM-O se združujejo brezposelni mladi in dijaki z različnimi interesi in cilji, povezuje pa jih želja po navezovanju stikov, ustvarjanju in usvajanju novih znanj in spretnosti. Poleg individualnih pogovorov in delavnic iz različnih področij je glavna učna oblika v programu projektno delo. Mentorice preko aktivnosti udeležence spodbujamo k ustvarjanju zamisli za skupne projekte, v večini primerov pa nas udeleženci presenetijo z lastno, že zelo dodelano idejo. Z nekaj usmeritvami v timskem duhu izdelajo načrt in premislijo o materialu, ki ga bodo za izvedbo projekta potrebovali. Tako se je v začetku tekočega leta porodila želja po izdelovanju sedežne garniture iz odpadnih palet. Povezali smo se z Garažo, delovnim prostorom namenjenim ustvarjanjem, kjer lahko udeleženci brezplačno uporabljajo orodje. Ob strokovnem usmerjanju

mentorja smo naš načrt dodelali in spoznali delovni proces izdelave. Naš projekt je v aktivni fazi, udeleženci pa v Garaži dnevno pridobivajo nova znanja in spretnosti – od rokovanja z orodjem in stroji za obdelavo lesa, tehnik obdelave lesa do krepitve večšin vzpostavljanja strpnosti v medosebnih odnosih, sodelovanja in usklajevanja različnih mnenj. Poleg omenjenega pa z delom na projektu krepijo odgovornost do prevzemanja nalog in vlog v skupini. Projektne aktivnosti se bodo zaključile s šivanjem blazin, da bo posedanje še udobnejše ter predstavitev končnega izdelka lokalnemu okolju.

Vsak projekt, ki ga v programu PUM-O ustvarimo, je priložnost za pridobivanje znanj, ki bodo udeležencem lahko odprla vrata do različnih zaposlitvenih možnosti oziroma jih navdala z bogatimi izkušnjami. Program PUM-O poteka vsak dan od ponedeljek do petka, z izjemo dela prostih dni. V

program se lahko mladi vključijo tekom celotnega leta. Za več

informacij o vključitvi v program PUM-O pokličite na 051 419 119

ali pišite na: pum-o@lu-ajdovscina.si

Oddanih 11 poslovnih modelov na podjetniško tekmovanje POPRI 2023

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina že vrsto let z namenom spodbujanja podjetnosti med mladimi vodi podjetniške krožke na osnovnih šolah. V letošnjem letu so se podjetniški krožki izvajali na štirih osnovnih šolah: OŠ Dobravlje, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, OŠ Šturje in OŠ Draga Bajca Vipava. Poleg tega pa smo prvič krožek izvajali tudi na dveh srednjih šolah, Škofijski gimnaziji Vipava ter na tridnevnem Velikem startup izzivu Severne Primorske, kjer so se nam pridružili še dijaki Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina. Osnovnošolci in dijaki so v okviru podjetniškega krožka med letom pripravljali 11 poslovnih modelov za oddajo

na vseslovensko podjetniško tekmovanje POPRI 2023, ki letos poteka že 20. leto. V tem okviru so proučili potrebe in želje kupcev, definirali kupce ter na podlagi tega razvili uporabne izdelke in storitve. Za to, da bi le-te lahko uspešno prodali so razmišljali in v poslovni model vključili tudi na kakšen način in kje bodo svoje izdelke prodajali ter skrbno načrtovali oglaševanje svojega izdelka ali storitve. Poleg tega pa so morali razmišljati o finančni vzdržnosti svojega projekta ter razviti prototip s pomočjo katerega bodo svoj izdelek ali storitev lažje predstavili komisiji tekmovanja. Da bi lahko razvili dober produkt so morali učenci in dijaki govoriti

s številnimi potencialnimi kupci in strokovnjaki iz stroke, ki so jim lahko podali dragocene informacije. Osnovnošolci so razvili naslednje izdelke in storitve. **4hanger** je obešalnik prilagojen za majhne otroke in invalide. **HardRock ice** je pripomoček za ljubitelje sladoleada, ki iz globoko zamrznjene banjice enostavno in v trenutku izdoble sladoleadno kepico. **Španza** je pripomoček namenjen triatloncem, saj rešuje problem hitrih prehodov med menjavo športnih disciplin. **Flexi Frame** je prilagodljiv okvir za slike. **MGS** so čevlji komisiji tekmovanja. Da bi lahko razvili dober produkt so morali učenci in dijaki govoriti

MLINOTEST

— 1867 —

Mini rezine MAKSI UŽITEK

Ko vsaka mala pozornost šteje.

MANGO
REZINALIMONINA
REZINALEŠNIKOVA
REZINAČOKOLADNA
REZINAJAGODNA
REZINA

CHEESECAKE

AMERIŠKI
BROWNIEHRUŠKOVA
PITA

MLINOTEST ŽIVLSKA INDUSTRIJA d. l., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

www.mlinotest.si

Zborovska delavnica s Petro Grassi

Zborovsko petje je za vsakogar, še posebej pa za bodoče vzgojiteljice, zelo pomembna izkušnja s številnimi pozitivnimi učinki. Razvija pevski aparat, uči nas pravilnega dihanja, kar deluje protistresno, krepi trebušne mišice in pravilno držo ter s tem zdravi hrbtnice in notranjih organov. Razvija smisel za estetiko in bogati razgledanost po zakladnici svetovne pevske literature. Predvsem pa odlično učinkuje kot čustveni katalizator, ki krepi samozavest ter zadovoljstvo in povezanost znotraj učne skupnosti.

Zato smo ponosni, da je Javni sklad RS za ljubiteljske dejavnosti (JSKD) izbral naš pevski zbor kot vzorčni zbor za dvodnevno delavnico z mednarodno priznanim dirigentko Petro Grassi. Gre za eno izmed devetih delavnic v okviru projekta Slovenia Cantat, ki se letos pod okriljem JSKD odvija po Sloveniji. Zasluge, da smo se znašli med uglednimi imeni zborov iz Ljubljane, Maribora in Celja, gre gotovo pripisati našemu aktivnemu delovanju. Dijakinje so od petka popoldan na delavnici odkrivala in nadgrajevale svoje potenciale ter se obogatila za izkušnjo povezanosti in izpolnjenosti, kakršno daje le skupinsko poustvarjanje na visokem nivoju. Delo v delavnici je zelo intenzivno in vzdržati toliko ur visoke koncentracije predstavlja izziv, obenem pa je sodelovanje s profesionalno dirigentko na profesionalen način odlična izkušnja za naše dijakinje. Petra Grassi ima namreč izreden pedagoški pristop ter sproščeno prehaja med različnimi dinamikami dela: pritegne, ustvari sproščeno atmosfero, v kateri pevci hitro usvajajo nova znanja. Nato pa vztraja v ponovitvah majhnih glasbenih odsekov, dokler ne doseže cilja. Ko pade koncentracija, spomni: »Dam vam vse svoje znanje in nočem nobene zahvale, samo to, da znanje uporabite.« Ko pride utrujenost, bodri, ko fraza uspe, pohvali. In takšnih ciklov se je zvrstilo do sobote popoldan veliko.

Zakaj je pomembno, da se dijakinje in dijaki, ki imajo čez celo leto eno lekcijo zbora na teden, srečajo tudi v okolju delavnice? Delavnica pomeni zavetje pred vsemi dejavniki, ki sicer vdirajo v redno delo zbora. Predstavlja mehurček, kjer so ostale obveznosti za dva dneva postavljene na stran, kjer je uro za uro prisotna ista zasedba pevk in pevcev, kjer obstaja čas za temeljitost in globino.

Ravno globina je zame največja vrednost te delavnice. Petra Grassi

odstira pevkam vse globlje plasti interpretacije in jim pokaže nov svet: večdimenzijski svet izraznih odtenkov. To doživetje tvori jedro motivacije. Za marsikatero pevk, ki se je šele letos z vstopom na srednjo šolo prvič resneje srečala z glasbo (morda pa tudi za ostale), se je na delavnici prvič razodela ta razlika: med notami

in glasbo; med mehanskim »pravilnim« izvajanjem melodije in ritma na eni strani ter med senzibilnim vodenjem glasbene misli skozi mnoge odtenke. Tudi mene, mentorico zbora, je utrdila v prepričanju, da je tudi s tistimi, ki šele vstopajo v glasbo, zelo pomembno ustvarjati interpretacijo, doživljati in muzicirati od prvega trenutka! Kajti tukaj se pred njimi odpre morje možnosti in jih začara. To začaranost in to senzibilnost za odtenke morajo vzeti bodoče vzgojiteljice in vzgojitelji s sabo in to bogastvo nekoč pretočiti otrokom v vrčevski skupini. Takšni otroci bodo slišali bogastvo povsod okrog sebe in v njih ne bo praznine nezadovoljstva, ki poganja potrošništvo.

Nazadnje se izkaže dvodnevna delavnica še prekratka! Tako dobro dene, ko je zelo izpolnjujoče. Kljub utrujenosti smo zaključili delavnico s kratkim, a čudovitim nastopom za starše pod dirigentskim vodstvom Petre Grassi in s klavirsko spremljavo prof. Metke Buček.

Bojana Šaljić Podešva, prof.

Prednovoletne igrice dijakov Predšolske vzgoje za vrčevske otroke

Kaj nam je tega treba? Ali se ne bi raje posvečali maturitetnim predmetom? Ali res moramo? Ali bomo to sploh zmogli? Kje bomo dobili kostume? Kako bomo tvorili sceno? Kako se bomo naučili celotno besedilo? Takšna vprašanja so se pojavljala jeseni med dijakinjami in dijaki 4. letnikov Predšolske vzgoje, ko smo večino ur strokovnih in izbirnih predmetov namenili intenzivnim pripravam na »prednovoletne igrice«.

Če so zmogli naši predhodniki, bomo tudi mi, je bil moto v vseh razredih. Prednovoletne igrice imajo namreč na naši šoli dolgoletno tradicijo, česar se zavedajo tudi sedanji dijaki. V letu 2018 smo praznovali 20-letnico programa Predšolska vzgoja. Že prva generacija je v 4. letniku uprizorila lutkovno predstavo in z njo nastopala v bližnjih vrtcih. Sledile so številne generacije dijakov, ki so ob pomoči različnih mentorjev uprizarjali izvirne predstave. Leta 2008 smo ob prenavljanju programa in učnih načrtov Predšolske vzgoje poskrbeli, da smo nastope v vrtcih premišljeno vključili tudi v učne načrte.

V letošnjem letu so dijaki po

dveh letih »koronskega« premora priredili in uprizorili znani pravljici o Sneguljčici in Mojci Pokrajculji. Gre za preplet zgodbe in pesmi, za katere dijaki zapišejo izvirno besedilo in melodijo. Oboje pa obogatijo še z lastno sceno, kostumi in rekviziti. Zgodbo so priredili v scenarij za manjše igralske skupine, saj se v vrtec odpeljejo s kombiji. Tudi scena je praktična in zložitljiva, ker je veliko nastopov v zelo majhnih prizoriščih v podružničnih vrtcih.

Obiski vrtcev so posebno doživetje, ki se prenaša iz generacije v generacijo in ima, poleg maturantskega plesa in mature, posebno mesto v spominih vseh naših maturantov strokovnega programa. Prav želja obiskati čim

več različnih vrtcev je bila vodilo ob snovanju projekta, saj dijaki dobijo vpogled v širše delovanje in zasnovano vrtec – od največjih, npr. Postojnski Pastirček s 23 različnimi skupinami otrok, do skupinice otrok iz Kala nad Kanalom. Prav vsi so nadvse veseli našega obiska. Letos smo obiskali skoraj 100 različnih enot vrtcev, vse okoliške vrtece s podružnicami pa tudi bolj oddaljene, kot so Ilirska Bistrica, Bovec, Poljanska dolina in Stari trg pri Ložu.

Teoretično znanje in veščine, ki jih pridobivajo v letih šolanja pri strokovnih in ustvarjalnih predmetih, dijaki uporabijo pri nastopanju; razločen govor, primerna komunikacija z otroki, skladnost gibanja ob pripovedovanju zgodbe, uporaba pripomočkov in rekvizitov ter sodelovanje s sošolci, mentorji in vzgojitelji v vrtcih. Pridobljene veščine so dragocena naložba v nadaljnje šolanje in različna delovna okolja.

In dijaki so slednjič vse to zmogli, koledarsko leto smo zaključili s ponosom, saj nam je uspel res velik projekt, ki bo tudi letošnji generaciji ostal v lepem spominu. Dijakom je dal zagon za čim boljši zaključek šolanja in čim boljše rezultate na

maturi, mentorjem pa za snovanje novih projektov.

Tako smo se začeli pripravljati na »pomladne nastope«, saj želimo izkušnjo nastopanja omogočiti tudi dijakom 3. letnikov. Dijaki so si že izbrali in priredili scenarije prejšnjih generacij, si razdelili vloge in pripravili besedila za skladbe. Sledili bodo tedni intenzivnih priprav ter čas nastopanja in druženja z radostnimi otroki in njihovimi vzgojitelji v pomladanskem času.

Mentorji ustvarjalnih predmetov bi se po uspešno izvedenih nastopih radi zahvalili vrčevskim otrokom za srčnost in njihovim vzgojiteljem ter ostalim zaposlenim v vrtcih, ki nas vedno zelo lepo sprejmejo. Prav tako gre zahvala tudi kolektivu šole za dragoceno podporo v projektu, še posebej Karmen Lemut za komunikacijo in koordiniranje nastopov z vrtci in prevozniki. In seveda dijakom za pripravljenost, poštvrtovalnost in vztrajnost.

Beti Bratina, prof.

Mnenja dijakinj

V decembru smo dijaki 4. letnikov predšolske vzgoje obiskovali vrtece in zaigrali Mojco Pokrajculjo ter Sneguljčico. Tako smo otrokom popestrili decembrske dni. Vrtci so nas bili veseli, lepo so nas sprejeli in tudi pogostili. Otrokom je bila predstava zelo všeč, z zanimanjem so jo gledali, na koncu pa pogumno odgovarjali na zastavljena vprašanja. Za konec smo skupaj z otroki zapeli kakšno otroško pesmico, ki so jo poznali, npr. Zajček Dolgoušček, Zima, zima bela, Lisička je prav zvita zver in druge.

Karin Keber, 4. e

Novoletne igrice sem videla kot priložnost, da skupaj s skupino pokažemo vse svoje spretnosti, znanje in ustvarjalnost, ki smo jih pridobili skozi šolanje. V izvedbo igrice smo vložili veliko svojega časa in truda, da smo razveselili otroke v vrtcih in jim polepšali december. Ob koncu nastopov se počutim še bolj povezana s svojimi sošolci. Vse spretnosti in veščine, ki sem jih pridobila, pa bom lahko uporabila pri svojem nadaljnjem delu.

Nuša Piščanec, 4. e

Moja izkušnja novoletnih igrice je prelepa. Zelo lepo je, ko prideš pred otroke in te gledajo z največjim zanimanjem v očeh. Ko končaš z igranjem, otroci ostanejo z velikim nasmehom na obrazu. Zahvala gre seveda šoli, ki nam omogoča dejavnost, pri kateri dobimo veliko novih izkušenj.

Pia Curk, 4. e

Kljub intenzivnim pripravam in hitenju v prvih dneh prazničnega decembra smo bili navdušeni in polni pričakovanja pred obiski vrtcev. Imeli smo tudi nekoliko treme, ki pa je ob prihodu v vrtec izginila. Otroci in vzgojiteljice so nas zelo lepo sprejeli, igrice so navdušeno opazovali, si pripevali pesmice, se smejali ter nas na koncu veselo pozdravljali in nam ploskali. Posebej sem si zapomnila obisk otrok iz CIRIUS-a ter igrice in miklavževanje, ki je imela prav poseben čar. Vsi smo zelo veseli in hvaležni za te izkušnje, ki so nas še dodatno spodbudile in nam dale še večji zagon za nadaljnje izobraževanje ter delo z otroki.

Urška Bučinel, 4. č

Poročilo o skladnosti pitne vode v letu 2022

Komunalno stanovanjska družba d.o.o. Ajdovščina upravlja pet javnih vodovodnih sistemov v Občini Ajdovščina in dva javna vodovodna sistema v Občini Vipava. Poleg upravljanja javnih vodovodov, pogodbeno izvajamo tudi notranji nadzor na dveh zasebnih vodovodih. Notranji nadzor izvajamo po HACCP sistemu, skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17).

Poleg notranjega nadzora pitne vode, Ministrstvo za zdravje izvaja tudi Državni monitoring pitne vode, s katerim zagotavlja dodaten nadzor nad kvaliteto pitne vode. Državni monitoring opravlja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) in je vzpostavljen na podlagi zahtev pravilnika in karakteristik vodnih virov.

Tabela 1: Notranji nadzor pitne vode na vodovodnih sistemih v Občini Ajdovščina in Vipava 2022

Vrsta	Vodovodni sistem	Število Mikrobioloških analiz (MB)	Število neskladnih vzorcev MB	Število Fizikalno kemijskih analiz (FK)	Število neskladnih vzorcev FK
Javni vodovod	Hubelj	24	0	6	0
	Vipava-skupni	12	0	6	0
	Gora-Skuk	8	0	3	0
	Sanabor	3	0	1	0
	Strelce	2	0	1	0
	Podkraj-Zgornji	2	0	1	0
Zasebni	Podkraj-Spodnji	2	0	1	0
	Lokavec Kompari	2	0	1	0
Zasebni	Stomaž	3	2	1	0

Obrazložitev tabele 1 : V okviru notranjega nadzora pitne vode je bilo na javnih vodovodih sistemih opravljenih triinpetdeset vzorčenj na mikrobiološke in devetnajst vzorčenj na fizikalno-kemijske parametre. Vsi vzorci pitne vode odvzeti na javnem vodovodu so bili skladni s pravilnikom. Na zasebnih vodovodih se je opravilo pet mikrobiološki in dve fizikalno - kemijski vzorčenji. En vzorec je bil mikrobiološko neskladen zaradi prisotnosti koliformnih bakterij, en vzorec pa zaradi E. coli in koliformnih bakterij. Vzroki mikrobioloških neskladnosti vzorcev pitne vode v omenjenih primerih so bil posledica zastajanja vode v omrežju in okvare na napravi za dezinfekcijo vode.

Dihamo z naravo

»Preprosta ideja: obstaja prostor med stimulacijo in reakcijo. Ključ do naše rasti, zdravja, zadovoljstva in sreče je, kako uporabimo ta prazen prostor.« (Viktor E. Frankl, psiholog). Projekt Dihamo z naravo je namenjen ozaveščanju prostora med stimulacijo in reakcijo. V ta prostor sproščenosti in miru se naučimo vstopati in iz njega delovati. Ko začnemo zavedno poglobljati dih, umirjati um, opazovati svoje misli v notranji tišini, takrat kmalu opazimo koliko nepotrebne prtljage nosimo sabo.

Gre za preventivne zdravstvene ukrepe pri preprečevanju depresij, anksioznosti, tesnobe in duševnih motenj, povečanje socialne aktivacije, lajšanje socialnih in psihosocialnih težav, medgeneracijsko sodelovanje in izvajanje rekreativno-sprostitvenih pohodov v naravo. Aktivnost je sestavljena iz hoje v naravnem okolju, vodene meditacije – vizualizacije, enostavnih dihalnih vaj in mehkega, počasnega, čuječega gibanja za boljše gibljivost hrbtenice. Ker se aktivnost izvaja v parkih, gozdičkih in travnikih, smo deležni dobrobiti naravnega okolja. Za vse udeležence je aktivnost BREZPLAČNA. Izvaja se enkrat tedensko in traja približno 60 minut, na več kot dvajsetih lokacijah po Sloveniji. Cilj aktivnosti Dihamo z naravo je preventiva: izboljšanje zdravja in počutja, boljše gibljivost, vzdržljivost in boljše

Aktivnost se izvaja v naravi, enkrat na teden, arhiv društva Šola zdravja

duševno zdravje vseh državljanov Slovenije. Želimo zmanjšati število obiskov osebnega zdravnika, ter povečati možnost vodenega sproščanja v naravi. Projekt smo že izvajali v letu 2021-2022, izvedli 615 vadb in zabeležili več kot 4000 vadečih. Projekt društva Šola zdravja se nadaljuje za obdobje 2023-2025. Letos se bo brezplačna vadba izvajala tudi v Deželi labirintov! Začnemo meseca MARCA,

vsako soboto. Zberemo se med Črničami in Malovšami v Deželi labirintov ob 9ih dopoldan.

Priključite se lahko od marca do konca junija, ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/>.

Andraž Purger, prof. šp. vzg., vodja projekta Dihamo z naravo, društvo Šola zdravja

0 ledvicah in zeliščih z Majdo Rogelja

V okviru projekta VITR, ki na Gočah poteka pod okriljem Ljudske univerze Ajdovščina, smo 1. februarja gostili gospo Magdo Rogelja, ki nam je predstavila dejavnost zeliščarske kmetije Rogelja iz Vojsčice. Predavala je o zeliščih, njihovi zdravilnosti, načinih uporabe in učinkovitosti pri boleznih današnjih dni.

Osrednja tema srečanja je bila krepitev delovanja ledvic. Spoznali smo, kako delujejo ledvice, kako jih krepimo, bodisi z vajami ali masiranjem določenih točk na telesu bodisi s čaji, tinkturami ali aktivnimi solmi. Na zeliščarski kmetiji Rogelja se ukvarjajo z zelišči in turistično dejavnostjo. V okviru tega se trudijo ohranjati stik z naravo, ki nam daje moč in energijo za premagovanje težav v sodobnem svetu; seveda če ji znamo

prisluhniti in z njo sodelovati. V sodelovanju z lepotami narave nastajajo najrazličnejši čajni napitki, tinkture, eterična olja, hidrolati, mila in mazila. Strastna zeliščarka, maserka in naturopatinja Magda Rogelja je večer obogatila z nasveti o zdravju in dobrem počutju, udeleženci pa smo domov odnesli vrhano mero nasvetov in novega znanja o ledvicah.

Anja Godnič

V okviru Državnega monitoringa je bilo na javnih vodovodnih sistemih opravljenih dvaintrideset vzorčenj na mikrobiološke in dvaintrideset vzorčenj na fizikalno kemijske parametre. Na javnem vodovodu je bil en vzorec mikrobiološko neskladen zaradi prisotnosti koliformnih bakterij. Vzrok mikrobiološke neskladnosti vzorca je bilo zastajanje vode v omrežju.

Na zasebnih vodovodih se je v sklopu Državnega monitoringa opravilo štiri vzorčenja na mikrobiološke in štiri na fizikalno kemijske parametre. En vzorec na zasebnem vodovodnem sistemu je bil mikrobiološko neskladen, kot posledica zastajanja vode v omrežju. V letu 2022 je bil na zasebnem vodovodnem sistemu v Stomaž, uveden ukrep omejitve uporabe pitne vode. Trajanje ukrepa je bilo oseminpetdeset dni. Ukrep prekuhavanja pitne vode je bil izdan zaradi okvare na napravi za dezinfekcijo pitne vode (udar strele).

Informacije

Več informacij dobite na naši spletni strani, www.ksda.si, kjer si lahko med drugim ogledate Letna poročila o skladnosti pitne vode, načine obveščanja uporabnikov v primeru motene, prekinjene ali omejene oskrbe s pitno vodo, razširjene analize pitne vode večjih vodovodnih sistemov.

Varna raba interneta in pasti telesne nedejavnosti

7. februar je dan, ki ga namenjamo osveščanju o varni rabi interneta. Problematika neprimernih vsebin, ki so jim izpostavljeni otroci in mladostniki in ima nanje negativen vpliv se vse bolj postavlja v ospredje. Internet kot globalno omrežje ni bil ustvarjen z mislijo na otroške uporabnike, a je med vsemi svetovnimi uporabniki interneta kar tretjina otrok. Otroci imajo specifične potrebe, so v psihološko občutljivem obdobju, razvojno, čustveno in umsko njihovi možgani še niso zreli in nimajo kapacitet za presojanje in odločanje kot odrasla oseba. Na internetu pa se pogosto to od njih pričakuje. Na točki osveščanja o varni rabi interneta Safe.si opozarjajo na plati interneta, kjer so otroci izpostavljeni vsebinam, ki jih spodbujajo v početja, za katera niso zreli. To ima lahko slab vpliv na njihov razvoj in pušča posledice tudi v odrasli dobi.

Poleg problematike internetnih vsebin in časa, ki ga otroci in mladostniki preživijo pred ekrani, se temu pridružuje tudi problematika vse večje telesne nedejavnosti. Večje količine sedečega vedenja so namreč tesno povezane s slabimi zdravstvenimi izidi, kot so na primer povečanje debelosti, poslabšanje srčno-presnovnega zdravja, slabša telesna pripravljenost, sprememba vedenjskih vzorcev in skrajšan čas spanja. Otroci in mladostniki naj zato omejijo čas, ki ga preživijo sede, še zlasti pa naj omejijo preživljanje prostega časa pred zasloni. Natančne smernice za uporabo zaslonov so dostopne na spletni strani <https://nijz.si/zivljenjski-slog/nekemicne-zasvojenosti/zasloni/>.

Redna telesna dejavnost otrok in mladostnikov namreč prinaša številne dobro znane koristi za njihovo zdravje, izboljša telesno pripravljenost (kardiorespiratorno in mišično zmogljivost), srčno-presnovno zdravje (uravnava krvni tlak, vrednost maščob in glukoze v krvi ter poveča občutljivost na inzulin), zdravje kosti, vpliva na izboljšanje kognitivnih sposobnosti (učno uspešnost, načrtovanje in izvrševanje dnevnih nalog), izboljša duševno zdravje (zmanjša simptome depresije) ter zmanjšuje debelost.

Po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije naj bodo otroci in mladostniki čez teden v povprečju vsaj 60 minut dnevno zmerno do visoko intenzivno telesno dejavni. Telesna dejavnost naj bo večinoma aerobna (hitra hoja, tek, kolesarjenje, ekipni športi, igre z žogo, ...). V telesno dejavnost naj vsaj 3-krat tedensko vključijo visoko intenzivno aerobno telesno dejavnost in tiste oblike telesne dejavnosti, ki krepijo mišice in kosti.

Če otroci in mladostniki teh priporočil ne dosegajo, bo že nekaj telesne dejavnosti koristilo njihovemu zdravju. Začnejo naj z majhno količino telesne dejavnosti, sčasoma pa naj povečujejo njeno pogostost, intenzivnost in trajanje. Pomembno je, da jim pri tem zagotovimo varne in enake možnosti za telesno udejstvovanje ter jih spodbujamo k dejavnostim, ki so prijetne, raznolike in primerne za njihovo starost in sposobnost. Ob tem je prav tako pomembno, da jih tudi sami učimo z dobrim zgledom.

Povzeto po Smernice za telesno dejavnost in sedeče vedenje (WHO) in Dan varne rabe interneta (Safe.si).

Aneja Kodrič, mag. psih. in Anžej Praček, dipl. kin., Center za krepitev zdravja ZD Ajdovščina

Tečaj nege bolnika na domu v Ajdovščini

Oskrba na domu zagotavlja pomoč pri različnih vsakdanjih življenjskih dejavnostih. Vsak star človek se neizbežno srečuje s številnimi spremembami, čajni napitki, tinkture, eterična olja, hidrolati, mila in mazila. Strastna zeliščarka, maserka in naturopatinja Magda Rogelja je večer obogatila z nasveti o zdravju in dobrem počutju, udeleženci pa smo domov odnesli vrhano mero nasvetov in novega znanja o ledvicah.

oblačenje, uporaba stranišča, hranjenje, preprečevanje padcev in še več.

Ne zatiskajte si oči, ko vidite, da vaš najbližji kaže opozorilne znake motene samooskrbe in lastne varnosti. Lepo vabljeni na tečaj nege bolnika na domu, ki ga bo vodila dipl. med. sestra Alenka Černe. Obsegal bo 18 pedagoških ur. Potekal bo tri tedne ob ponedeljkih in sredo od 18. do 20.15 ure, začeniš v ponedeljek, 13. 3., v prostorih Rdečega križa, Tovarniška 3 g, Ajdovščina. Tečaj

je brezplačen, izvedli pa ga bomo, če bo dovolj prijavljenih.

Za več informacij in prijave smo vam na voljo na telefonski številki 051 430 722 ali 05 366 4930 oziroma nam lahko pišete na ajdovscina.ozrk@ozrks.si. Prijave zbiramo do 8. 3. 2023.

Irena Žgavc, RK Ajdovščina

KOLEDAR DELAVNIC IN SVETOVANJ

Pri skrbi za vaše zdravje vam slovenski zdravstveni sistem nudi preventivni program Skupaj za zdravje. Udeležite se ga lahko brezplačno v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja.

MAREC 2023

DATUM	URA	DELAVNICA ALI SVETOVANJE
15.3.2023	18.30h	PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU Z DEPRESIJO
20.3.2023	18h	ZVIŠAN KRVNI TLAK
27.3.2023	8h	TEHNIKE SPROŠČANJA
	16h	ZVIŠANE MAŠČOBE V KRV
28.3.2023	8h	ZVIŠANE MAŠČOBE V KRV
	12.30h	TEST HOJE NA 2 km - STADION VIPAVA
	18h	TEHNIKE SPROŠČANJA
VSAK PONEDELJEK IN SREDO OB 18h POTEKA VADBA ZA NOSEČNICE		

Za udeležbo na delavnicah je obvezna predhodna prijava najmanj 2 delovna dneva pred izvedbo delavnice na tel.št. 051 415 731.

SKRBJMO ZA ZDRAVJE DANES ZA JUTRI

DELAVNICE SE IZVAJAJO V PROSTORIH CENTRA ZA KREPITEV ZDRAVJA - BEVKOVA ULICA 13, AJDOVŠČINA. ZA UDELEŽBO NA DELAVNICAH ALI SVETOVANJH SO OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE, NAKASNEJO DO 3 DNI PRED DELAVNICO. ZA DODATNE INFORMACIJE O IZVEDBI DELAVNIC, TERMINIH DELAVNIC IN POGOVRNIH UR SMO VAM NA VOLJO OD PONEDELJKA DO PETKA, V ČASU OD 8h DO 14h, NA TEL. ŠT. 051 415 731.

<https://www.ckz-ajdovscina.si/>

Prvi posredovalci – ker je vsaka minuta izjemno pomembna

Ob nenadni hudi bolezni ali poškodbi je čas ključnega pomena in večkrat odloča o življenju in smrti. Ob srčnem zastoju se vsako minuto možnost preživetja zmanjša za 10 %. Če taki osebi ne pomagamo, bo v 10 minutah mrtva.

Od klica na številko 112 do prihoda reševalcev na kraj dogodka v povprečju preteče vsaj 10 minut. Možnost preživetja življenjsko ogrožene osebe je tako odvisna od ustreznih ukrepov takoj po srčnem zastoju; tj. pravičnega oživljanja, uporabe avtomatskega defibrilatorja (AED). Čas je odločilen dejavnik preživetja tudi pri možganski kapi, nezvesti, hudih krvavitvah in drugih težkih poškodbah.

V Sloveniji se že več let vzpostavlja mreža prvih posredovalcev. Prvi posredovalci so prostovoljci, ki praviloma niso zdravstveno izobraženi, se pa usposobijo po ustreznem programu in se po pridobitvi licence odzovejo na poziv dispečerske službe zdravstva (številka 112) ter odidejo na kraj dogodka z namenom izvajanja ukrepov za ohranitev življenja do prihoda ekipe nujne medicinske pomoči. Še posebej na težko dostopnih ali oddaljenih krajih je njihova pomoč neprecenljiva.

Njihova prednost je zagotovo ta, da se večkrat že nahajajo v kraju nenadno obolelega ali poškodovanega in zato lahko hitro ukrepajo ter s tem mogoče rešijo tudi življenje.

V Zdravstvenem domu Ajdovščina smo se odločili, da zopet aktivno pristopimo k projektu izobraževanja prvih posredovalcev za občini Ajdovščina in Vipava. V letu 2023 bomo tako zopet organizirali dvodnevni tečaj usposabljanja prvih posredovalcev ter tudi obnovitvene tečaje. Udeleženci bodo po končanem tečaju in pisnem ter praktičnem preverjanju znanja pridobili licenco, ki bo veljala eno leto, za ohranjanje licence se bodo lahko udeleževali krajših obnovitvenih tečajev.

Uspeh projekta lahko zagotovimo le s tem, da se k sodelovanju prijavi čim večje število občanov in občanov. Pomagati svojemu sokrajanu, katerega življenje je v tistem

trenutku odvisno od hitrih in pravičnih ukrepov, je neprecenljivo. Zato vljudno vabljeni vsi, ki ste starejši od 18 let in bi bili pripravljeni postati PRVI POSREDOVALCI za občini Ajdovščina in Vipava, da se najkasneje **do 28. februarja** prijavite:

- elektronsko na e-naslovprvuposredovalci@zda-jdovscina.si ali

- pisno na naslov Zdravstveni dom Ajdovščina, Tovarniška cesta 3, 5270 Ajdovščina, s pripisom: Za prve posredovalce.

V sporočilu nam posredujete svoje podatke: ime in priimek, naslov, številko mobilnega telefona in e-naslov.

Najlepše vabljeni v vrste prvih posredovalcev!

Ekipa Službe nujne medicinske pomoči

Zdravstveni dom Ajdovščina

V Žapužah so se ponovno odprla vrata hramov

Dve leti so bila vrata hramov za sosede zaprta zaradi pandemije. Hvala Bogu so ti časi minili in zopet smo se zbrali v Žapužah, da ponesemo blagoslov med dobre ljudi.

Na začetku v Aleševem hramu, pri sv. Martinu, se nam je pridružil štirski župnik Zoran Zornik. Vseletna navada je, da župnik blagoslovi udeležence ter prostore in se ta blagoslov ponese vsem sosedom, ki odprejo svoje hrame. Zoran je prebral evangelij, v katerem je pred mnogimi leti Sirah naštel nekaj modrosti o vinu. To je bilo namreč ustvarjeno ljudem v veselje. Vino poživilja srce ter razveseljuje dušo. Preveč popitega vina pa človeku zagreni dušo. Za človeka je vino kakor življenje, če ga pije o pravem času in zmerno.

Nazdravili smo in nekaj prigriznili ter sprejeli godca medse. Blagoslovljene kozarce z letnico 2021-23 smo nesli s seboj in sicer smo se najprej odpravili v Kožmane, kjer se je hramom pridružil nov sosed Tadej. Veseli so bili obiska, saj smo navezali nove vezi. Žal je v zadnjem času Bog poklical k sebi v večnost dva dolgoletna 'kletarja' in sicer Bogdana ter Draga.

Obiskali smo skupno enajst sosedov in pri vsakem je igrala harmonika ob spremljavi vaških

pevcev. Vsaka gospodinja je ponudila nekaj posebnega, tako da na koncu ni bil nihče lačen in tudi vino je dobilo svojo podlago. Suhi mesni izdelki so prevladovali, a tudi na žlico so nam pripravili. Veselje se je stopnjevalo, tako da ja družba tudi zaplesala. Mrzlo vreme z belimi snežinkami je napovedovalo zimo, ki se je po dolgih toplih dneh res pojavila s

svojo belino in mrazom.

Pri vsakem obisku se je gospodar vpisal v evidenčno knjigo in na vrata smo nalepili 'vinjeto' z letnico. Marko in Jože, ki sta protokol vodila, sta dobro predvidela čas obiskov tako, da nismo bili predolgi in smo zaključili še v sobotnem večeru.

Aleš Brečelj

Lavričeva knjižnica odprla Knjižnico semen

Po krajšem zimskem premoru se je 1. februarja znova odprla Knjižnica semen v Lavričevi knjižnici. Vse uporabnike, ki so si v lanskem letu izposodili semena, vabimo, da jih v prihodnjih mesecih vrnejo in si lahko izposodijo nova.

Če jim izposojena semena niso vzknila, ali jim ni uspelo pridelati novih semen, nam lahko darujejo doma pridelana semena drugih zelenjadnic. Če tudi drugih semen nimajo, naj se kljub temu oglasijo v knjižnici, da jim bomo izposojeno izbrisali in bodo lahko s sejanjem znova poskusili.

Ob tej priložnosti velja povabiti na dogodek z **Brigito Šušteršič**, predavateljico in učiteljico naravnega in domačega življenja, s poudarkom na samooskrbnih vrtovih, avtorico knjig o vrtnarjenju, vzgoji sadik in

semen in ustanoviteljico kmetije Brigitin vrt (www.brigitin.vrt.si). Pripravlja nam bo zanimivo **predavanje o shranjevanju semen** in sicer v **torek, 28. februarja ob 18.30 uri**.

Izposodite - vzgajite - delite z nami tudi v letu 2023!

Vrba - pohod ob kulturnem prazniku

Četrtek pohod smo ta teden spremenili v sredin pohod. Na Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, smo se udeležili tradicionalnega pohoda v počastitev spomina na našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna 'Po poti kulturne dediščine Žirovnica', ki je najstarejša tematska pot v Sloveniji. Letošnji pohod je potekal pod sloganom Bog živi vas Slovenke.

Četrtekovi pohodniki za dušo in srce DU Ajdovščina smo se z vlakom iz Nove Gorice peljali na Bled. Ob jezeru smo se sprehodili do Festivalne dvorane, kjer so se zbirali pohodniki. Pogostili so nas s toplim čajem in krofi. Nato smo šli do Prešernovega spomenika. Ob spomeniku je Občina Bled v sodelovanju OZVVS Zgornje Gorenjske v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravila osrednjo proslavo. Pohodnike je nagovoril župan Bleda, v kulturnem programu so z recitali in petjem Prešernovih pesmi sodelovali učenci Osnovne šole Bled in Veteranski pevski zbor.

V pravem gorenjskem mrazu, ki je segel do kosti, se je preko sto pohodnikov v strnjeni koloni podalo na skoraj dve uri dolgo pot v Vrbo. Pot je vodila po asfaltni cesti skozi Zasip, nato ob travniku, prekritim še s tanko snežno odejo.

Na kolovozni poti skozi gozd je bila zaradi poledenosti potrebna večja previdnost. Zadnji del poti do Vrbe smo hodili po škripajočem snegu in ledenih kristalih. Temperatura

je bila v minusu, mraz je vztrajal kljub temu, da se je sence občasno pokazalo izza oblakov.

V Vrbi pred Prešernovo domačijo se je zbralo na stotine pohodnikov. Tu je bila še osrednja slovesnost ob kulturnem prazniku. Nagovoril nas je župan Žirovnice, slavnostna govornica je bila poslanka Državnega zbora. Kulturni program so izvedli člani Združenja dramskih umetnikov Slovenije. Ogledali smo si Prešernovo rojstno hišo in stojnice z domačimi dobrotami in izdelki. Z Vrbe smo po stezi ob vaseh pod Stolom, ki je bil prekrit s snegom in ovit v rahle meglice, pot nadaljevali v Žirovnico. Ogledali smo si Čopovo rojstno hišo in projekcijo igrano-dokumentarnega filma Ni ga lepš ga kraja. Še nekaj minut smo potrebovali do železniške postaje v Žirovnici in se z vlakom vrnili v Novo Gorico.

Na pohodu za dušo in srce ob kulturnem prazniku smo doživeli prijeten kulturni utrip.

DU Ajdovščina

Delavnica Trajnostni razvoj za mlade

Inštitut za mladinsko politiko, Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, Mladinski kulturni center Hiša mladih, Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, Mladinski svet Ajdovščina in Hiša dobre volje so sodelovale v izvajanju 4-dnevne delavnice Trajnostni razvoj za mlade, ki je potekala od 31. 1. 2023 do 3. 2. 2023.

Prvi dan sta bila dijakom Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina predstavljena delovanje Inštituta za mladinsko politiko in program Mladost na burji. Dijake smo naučili napisati življenjepis, predstavili smo jim možnosti iskanja službe ter jim predstavili, kako v podjetju delujejo kadrovske postopki. Preko različnih didaktičnih iger so dijaki spoznali pomen mehkih veščin; sodelovanja, timskega dela in komunikacije.

Drugi dan je bil namenjen temi zdravja, zato se je delavnica začela s pohodom do izvira Hublja. Sledila je delavnica, na kateri so se dijaki s pomočjo filma 'All that we share - connected' seznanili s pomenom duševnega zdravja, ki se izkazuje skozi naše čustveno, psihološko in socialno stanje. Spoznali so, kakšen pomen ima skrb za bližnjega in povezanost v skupnosti.

Tretji dan so dijaki preživeli v Mladinskem kulturnem centru Hiša mladih, kjer so imeli voden ogled prostorov in pogovor o vsebini programov za mlade, ki bi jih zanimali. Medobčinsko

društvo prijateljev mladine je izpeljalo delavnico na temo Kako lahko s prostovoljstvom polepšam svet?, nato pa je ekipa Mladinskega sveta Ajdovščina s srednješolci izvedla prvo delavnico za pripravo nove strategije za mlade v občini Ajdovščina. Mladi so imeli priložnost, da izrazijo svoje želje in povedo, kje in kako jih domače okolje lahko opolnomoči, da bo bo njihov vsakdan bolj kakovosten in da bodo lahko bolje (za)živeli.

Zadnji dan delavnice pa je bil namenjen obisku Hiše dobre volje. V počastitev bližajočega se kulturnega dneva so dijaki oskrbovancem prebrali poezijo

Franceta Prešerna, Simona Gregorčiča in Toneta Pavčka ter jim podarili v spomin darilca, ki so jih ustvarili jutraj na delavnici. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili Ljudski univerzi Ajdovščina za izposojeno učnih gradiv.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem sodelujočim za izkazano zaupanje in pripravljenost na sodelovanje. Hvala dijakom in dijakinjam Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina za dobro voljo in nove ideje, na katerih bomo z veseljem gradili boljši svet za mlade v bodoče.

Urška Breznjak

Slovenščina na terenu - besede delajo svet resničen

Ljudska univerza Ajdovščina je pod pokroviteljstvom naše občine v tem šolskem letu organizirala tečaj slovenščine, ki se je, glede na oblike in metode poučevanja, razlikoval od že ustaljenih tečajev slovenščine, ki pogosto potekajo na LU. Slovenščino se bomo učili na terenu. Razpis je predstavljal izziv in spretno organizacijo. Prijavilo se je kar veliko žena, mamic, iz različnih držav. Usoda jih je umestila v naše okolje, različno od njihovega, domačega. Največja težava za sobivanje pri nas je bilo neznanje jezika. Mnoge med njimi so se počutile varne le doma, družbo so iskale med svojimi ljudmi, kjer je bilo mogoče sporazumevanje. Le redke med njimi so se vključile v naš svet in poiskale zaposlitev.

Na začetku tečaja smo jih, glede na znanje jezika, družili v dve skupini: v prvi so bile žene, ki niso znale skoraj nobene slovenske besede; v drugi so bile udeleženke, ki so že daj čas v Sloveniji, vendar je bilo slabo njihovo sporazumevanje.

Pouk se je začel v učilnici, kjer so udeleženke usvajale osnove našega jezika, besedo za besedo, ki smo jih povezoval v poved. Po določenem času smo dale besedam pomen, konkretizirale smo delo in učenje jezika obogatilo najprej na tržnici. Sporazumevalni vzorci, ki so v učilnici kar stekli, so se v življenju zatikali, vendar s prijaznostjo branjev je bilo delo boljše.

Pred kioskom so udeleženke spoznavale besede, povezane z nakupi pisem, znamk, tudi časopisov, torej s predmeti, ki se prodajajo v kiosku. Verjemite, ni bilo lahko.

Po določenem času nas je prijazno

sprejel g. Martin na obisk v svojo lekarno. Udeleženke so res skrbno, zainteresirano sledile njegovim besedam. Ob bolezni so morale iskati pomoč za obisk lekarne pri prijateljih, ki so kakorkoli razumeli slovensko. Mnoge med njimi imajo majhne otroke, torej so bili pogosti obiski lekarne.

Naslednja naša jezikovna pot je bila na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina. Lepo so nas sprejeli in ga. Kristina nas je vodila ob učilnice do učilnice, kjer so se udeleženke srečale z besedami, ki domujejo v šoli, bogatijo otroštvo in mladost, tudi njihove otroke.

Čudile so se življenju na šoli, čeprav so nekateri njihovi otroci obiskovali šolanje pri nas, vendar one so bile prvič v naši šoli. Kako so se sami otroci znašli?

Torej jezik, ki so ga udeleženke spoznavale in usvajale, smo povezoval z življenjem. Prijaznost,

ki smo ga začutile v našem zdravstvenem domu, je udeleženke tečaja opogumila, da so gospo Damjano, ki nam je predstavila delo v ZD, vprašale veliko neznanega, osebnega, občutljivega, ki jih je bremenilo. Razveselil jih je tudi topel pozdrav direktorja ZD g. Stoparja.

V pogovoru z medicinsko sestro so se že razjasnile nekatere stiske, še prijetnejša je bila obljuba, da se v težavah, povezanih z zdravjem, lahko oglasijo po pomoč v ZD. Zadovoljne so bile, ker se bodo lahko same pogovorile z zdravnikom.

Znanje jezika temelji v knjigah; v njih se nam razrešijo jezikovne zanke in neznanke, zato smo se napotile v Lavričevo knjižnico. Gospa Marija je udeleženke tečaja vodila od preprostih knjig do zahtevnejših, od knjig za otroke do mladinske literature. Pripravila jim

Dragi mladi, od 15. do 29. leta!

Vabimo vas, da se nam pridružite na srečanjih, kjer se bomo pogovarjali o vaših željah in potrebah pri razvoju občine Ajdovščina in oblikovanju strategije za mlade 2024-2028.

FEBRUAR	MAREC
Stomaž: 10. 2. ob 17h	Col: 3. 3. ob 18h
Gaberje: 18. 2. ob 18h	Predmeja: 4. 3. ob 9h
Budanje: 24. 2. ob 18h	Dobravlje: 11. 3. ob 10h
Selo: 25. 2. ob 18h	

Delavnice bodo potekale v prostorih krajevnih skupnosti.

SLIŠIM, VIDIM, POVEM, UKREPAM!

Več info na info@msa.si.

Priprava nove strategije za mlade

Začel se je cikel delavnic za mlade po krajevnih skupnostih, ki so namenjene pripravi nove strategije za mlade v občini Ajdovščina.

Preko delavnic se bo ekipa Mladinskega sveta Ajdovščina pogovarjala z mladimi o njihovih željah in idejah, pri snovanju novega dokumenta, ki bo vseboval ukrepe na različnih področjih: od zaposlovanja, izobraževanja in stanovanjske politike do kakovostnega preživljanja prostega časa mladih. Dotaknili se bodo tudi teme duševnega zdravja in trajnostnega razvoja

mladinskega sektorja v občini. Mladi bodo imeli priložnost, da odprejo še kakšno novo temo, ki jo trenutna strategija za mlade še ne naslavlja.

Vabljeni ste, da se delavnic udeležite oziroma rešite spletno anketo za pripravo nove strategije, ki je dostopna na www.msa.si.

Nova strategija bo pripravljena do konca leta 2023 in bo stopila v veljavo z letom 2024.

je naloge, s katerimi so dopolnile razumevanje posredovanih informacij. Delo v knjižnici jim je bilo zanimivo; pohvalile so mnoge aktivnosti, ki jih organizirajo, posebno za otroke.

Na našem jezikovnem potovanju smo se ustavile na različnih delih Ajdovščine. Veliko je bilo znanega in veliko je bilo novosti. Na nekaterih postajah smo se dotaknile naše zgodovine, na drugih pa kulture in življenja ljudi.

Besede so zaživele, dobile so globlji pomen, pomenile so tudi

boljše življenje. Hvaležne so bile vsem za veliko pomoč in prijaznost, ki so ju srečale. Če bi se podoben tečaj ponovil, ne bi bilo potrebno iskati prevajalca za obisk šole in tudi zdravniku bi znale povedati in ne samo pokazati, da otroka boli uho.

Udeleženke tečaja, trajal je 60 ur, so usvojile pomembno besedišče na zanimiv način, tako jim bo lažje življenje pri nas, namreč jezik odpira vrata.

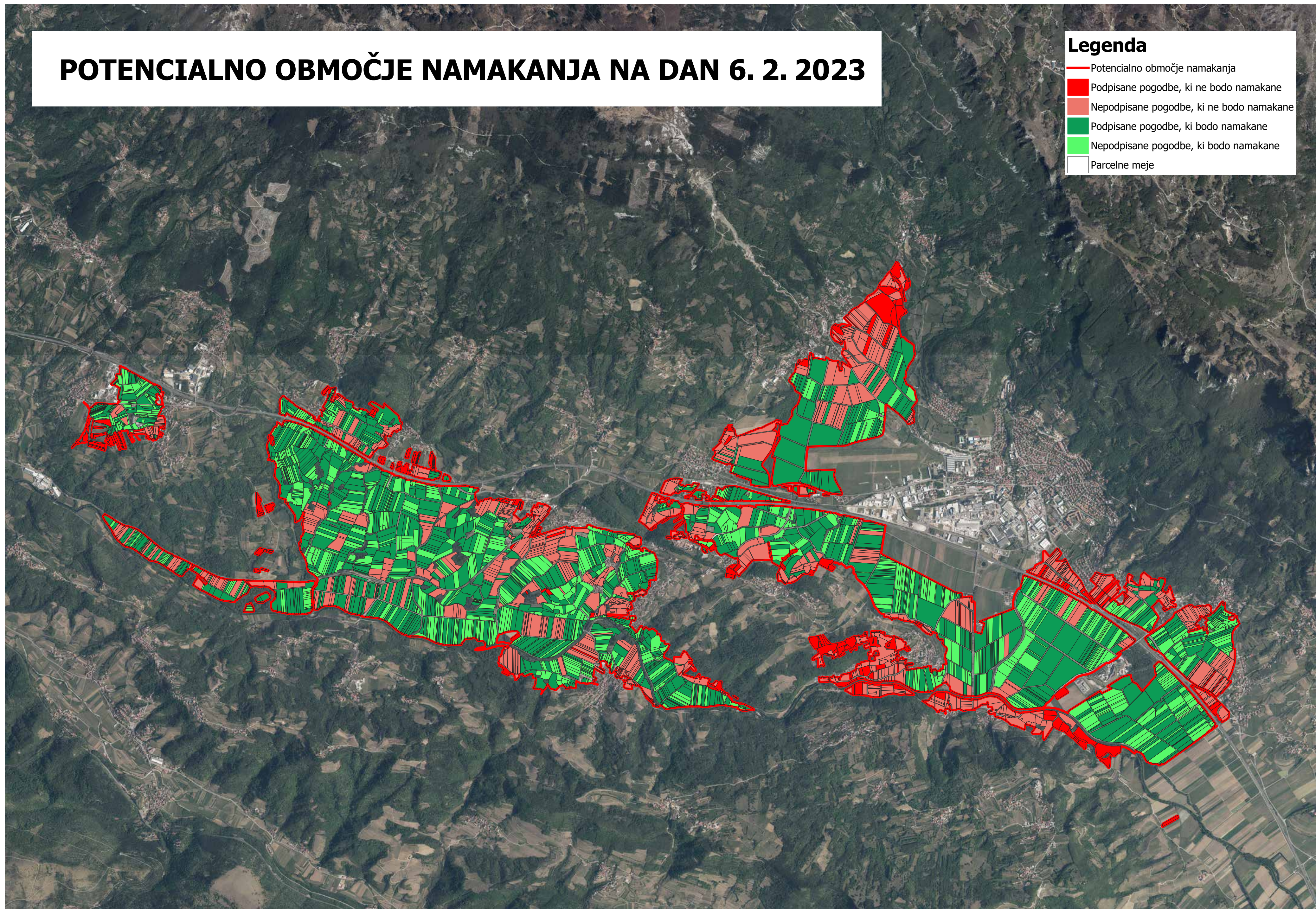
Irena Šinkovec

POTENCIALNO OBMOČJE NAMAKANJA NA DAN 6. 2. 2023

Legenda

- Potencialno območje namakanja
- Podpisane pogodbe, ki ne bodo namakane
- Nepodpisane pogodbe, ki ne bodo namakane
- Podpisane pogodbe, ki bodo namakane
- Nepodpisane pogodbe, ki bodo namakane
- Parcelne meje

Mini razstava na Mostu

V predddverju Društva MOST, Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ajdovščini, je postavljena razstava gorečega Goriškega Krasa v sliki in besedi. Moč narave je prikazala članica likovne skupine gospa Dora Čehovin Jež.

Kljub letom Dora neumorno riše in tudi piše. Je mojstrica slikanja narave in portretov. Rada se poigra z raznimi likovnimi tehnikami. Tako kot Kras, ji je všeč tudi Vipavska dolina. Da bi ostal spomin za zanamce na požgan Kras, ga je Dora to uprizorila v slikah in pesmi.

Lepo kraško idilo s kljubovalnimi bori so v letu 2022 ognjeni zublji spremenili v srhljivo kuliso. Kot je za kraške ljudi značilna trma, vztrajnost in ljubezen do tega koščka slovenske zemlje, se bo s pogozdovanjem Kras počasi zaraščal, a ne bo nikdar več tak, kot je bil. VC

Robotske kosilnice

TOTUM
WWW.TOTUM.SI
Feel The Difference
 Servisno prodajna mesta
Totum d.o.o.
 Goriška cesta 29/a, 5720 **Ajdovščina**
 (05) 366 50 88
 Obrtniška ulica 6/a, 1370 **Logatec**
 (01) 750 93 48

Strokovno svetovanje
Prodaja in servis
Profesionalna montaža
Poprodajni suport in vzdrževanje
Najvišja kakovost

STIHL
 Ročna AKU žaga
STIHL QT26 SET
 Akumulatorska ročna žaga za obrezovanje vej
 Primerne za rez do 10cm
 Zamenljiva baterija 2,6 Ah
 Polnilnik + torba
 Teža 0,6 kg
207€

STIHL
 Motorna žaga
STIHL MS180
 Lahka kompaktna motorna žaga primerna za rez sadnega drevja
 Motor 16 KM
 Dolžina meča 35 cm
 Teža 4,2 kg
229€

Motorne žage

Kosilnice
 Ponudba vrtnih kosilnic:
 - Traktorske
 - Rider
 - Ročne
 - Akumulatorske
 - Samodejne robotske

Vrtni prekopalniki

Elektro agregati
 Honda ponuja pestro paleto elektro agregatov, ki jih lahko uporabljamo za najrazličnejše namene. Od stabilnih postaj do lahkih in prenosnih.

Moji pohodi s skupino Aktivno druženje vasi (drugi del)

Lanskega decembra je ljubljanska megla očitno izgubila kompas in se iz meglene prestolnice preselila na sončno Primorsko. Mogoče pa si je samo zaželela nekaj sonca in prijaznih ljudi. V prestolnici je priča samim razprtijam, nagajanjem in neprijaznostim. Mi pa s to njeno odločitvijo nismo zadovoljni, želimo si našega sonca in jasnine v zraku in v naših glavah.

Kljub vsem tem mojim opažanjem pa ugotavljam, da so srede, ko se družimo na naših tedenskih pohodih, začuda take, da vedno lahko hodimo. Sicer nas vreme ne ovira kaj dosti, le dežnik imamo vedno v nahrbtniku. Vsak od nas je sončni žarek in ko smo skupaj nastane eno majhno sonce.

Konec novembra smo celo izvedli sprehod v dežju proti Budanjam in ugotavljali, da ima tudi to svoj čar. Pri nekaterih sem pravzaprav zaznala kar navdušenje. In to potrjuje misel, da vreme ni ovira pač pa samo izgovor. Tako nas tudi močna burja in mraz nista zadržala, ko smo se povzpeli nad Kamnje po delih pastirske poti visoko proti Kucju. Veseli in ponosni smo bili, da nam je uspelo. Pri povratku v vas pa so nas pričakali slastni štruklji bivše sopohodnice Cilke.

Povzpeli smo se do cerkve sv. Marije nad Vitovljami, si jo ogledali in nabrali energijo na energetskih točkah v cerkvi in njeni okolici. Žal smo bili pri spustu priča poškodb roke naše sopohodnice Alme. Upamo, da bo kmalu okrevala in se nam spet pridružila.

Pri pohodu iz Loga proti Vipavi nam je precej nevšečnosti povzročil prehod čez po dežju precej narasel pritok reke Vipave. S pomočjo naših vrlih fantov, ki so naložili kamenje, smo lahko prečili po dežju precej

naraslo vodo.

Ko smo se iz Črnič povzpeli na čudovito razgledno točko Ruso kredo, se nam je odprl pogled na celo Vipavsko dolino in Dolomite, vse do Svete gore. V soncu bi bilo prelešno. Ker je bila ravno 100. letnica rojstva Karla Destovnika Kajuha, smo tam v spomin nanj recitirali nekaj njegovih pesmi.

Obhodili smo pot iz Skrilj preko Dobravelj in Ceste ponovno v Skrilje, naslednjič pa smo si ogledali jaslice in celoten Vipavski križ. Lojze nam je v svoji predstavitvi nanizal kar nekaj zanimivih podatkov. Križ nas je navdušil, saj ga zlahka primerjamo s tako zelo opevanimi in obiskanimi toskanskimi in provansalskimi mesti in ugotovimo, kakšen biser imamo v naši prelepi Sloveniji, ki pa še zdaleč ni edini.

Na naših poteh so nas obdarili tudi vsi trije dobri možje meseca

decembra. Vsi smo bili deležni drobnih daril, predvsem pa smo bili obdarjeni z nasmehi, objemi, smehom, zadovoljstvom in srečo, da lahko gremo po poteh, ki jih nismo poznali in nam tako nevsiljivo prikazujejo skrite koticke naše Primorske, na katero smo tako ponosni in ki jo imamo radi.

Leto se je prevesilo v drugo še vedno v megli, a sredi nam je ponovno ponudila vse vremenske ugodnosti, da smo se lahko povzpeli na Sveti Pavel nad Vrtovinom, kjer so domačini na ogled postavili številne jaslice, ki so nas navdušile z izvirnimi in mnogimi idejami. Ni čudno, da je tudi megla ugotovila, kako je pri nas lepo. Lahko samo upamo, da jo zagradi domotožje in se vrne v Ljubljano ali kam drugam. Mi si želimo sonca, saj imamo v načrtu še veliko raziskovalnih pohodov.

Iva Krašna

Gaberje ... Vipavski v okras

Ko po Ajdovščini brije mrzla burja, je za sprehode primerno iskati zavetne lege. Vesna Bratina, ki ima na skrbi krajše pohode v okviru društva Most, se je odločila za Gaberje, kjer hrbet Vipavskih brd med Ojstrim vrhom in sv. Pavlom na Planini že lepo obrzda sunke burje.

Domačini so pred časom uredili krožno pot okoli vasi, dolgo 17 kilometrov, kar pa je za namen kratkih pohodov preveč in zato je Vesna priredila pol krajšo inako. Živo srebro je (v petek, 10. februarja) tudi v Gaberjah komaj zmoglo čez ledišče, zato je kar dobro del zmeren klanec od kapelice sv. Družine pod vasjo proti hribu, kjer se je le ob večjem vinogradu teren nekoliko zravnal

in postregel s prvim razgledom na okoliške hribe in tedaj še senčne Gaberje. Ledena skorja na lužah in kalih od nočnega mraza še ni popustila, vendar se je ozračje (in razporeženje) tridesetih pohodnikov hitro ogrevalo. Pri križu, ki nosi tudi tablico s podatki, da je na tem mestu sredi 14. stoletja stala cerkvena, posvečena sv. Hieronimu (po domače Rumanu), se posadka

kar ni hotela odpraviti naprej. Je že tako, da so cerkve gradili na mestih s posebno energijo, ki jo je tokrat stopnjevalo vse močnejše zimsko sonce. Povrh vsega pa je vrh 275 metrov visokega hriba, skorajda osamelca, ponujal lepe razglede na vse strani in postavljaj vprašanje, kam so izginili gradbeni elementi nekdanje cerkve. Spust po južnem pobočju na Mlake je bil hiter, lagodna hoja po dolini Branice in njenem pritoku Gaberščku navzgor pa je tik ob zaključku postregla z imenitnim pogledom na Gaberje. Prav s tega zornega kota se je vas zarisala kot stopničasta jata hiš, ki se zaključijo z dominantno cerkvijo sv. Martina na vrhu. Kako že pravi pred leti izdana brošura? "Gaberje je lepa vas, je Vipavski v okras."

Foto: V. Bratina, J. Maraž, V. Vetrhi

Društvo Abstincent na pustovanju

Na pustno soboto je postojnsko Društvo zdravljenih alkoholikov pripravilo tradicionalno srečanje društev, ki so povezane v Zvezo KZAS. Dobili smo se v restavraciji Srednje gozdarske in lesne šole.

Za uvod nam je predsednik DZA Postojna Janez Škodič podal poročilo njihovega delovanja in 50 letnega obstoja ter načrtovanj za naprej. Po tem je sledilo predavanje Dušana Škodiča na temo njegove knjige Meja na razvodnici, ki opisuje Rapalsko

mejo in dogajanje ob njej.

Po slastni večerji, ki so jo pripravile kuharice šole, pa je začelo pustno rajanje ob plesni glasbi ansambla Mali bend, ki je trajalo pozno v noč.

I. Hočevar

Ob Vipavi dol in gor

Lepo sončno jutro je zadnji dan januarja zvabilo kar petintrideset pohodnikov na krajši pohod ob reki Vipavi. To je bil že drugi krajši pohod v letošnjem letu v okviru Društva MOST.

Avtomobile smo parkirali pred mostom na Uhanjah in se odpravili po desnem bregu reke Vipave. Pot nas je vodila mimo prostranih polj in travnikov, ki so se belo svetili od kot špeh debele slane, kot je imela navado reči moja mama, mimo urejenih vinogradov in sadovnjakov. Ob Vipavi pa smo opazili kar nekaj urejenih koticov, primernih za skopanje, piknike in če se boste po tej poti odpravili poleti, boste ugotovili, da so ta, sicer kar skrita mesta, mednarodno poznana. Naleteli boste na avtomobile, avtodome raznih evropskih avtomobilskih oznak, katerih lastniki mirno šotorijo, kampirajo in uživajo.

Med prijetno hojo in klepetom smo prišli do Bitne, zaselka v naselju Male Žablje. Zaselek je dobil svoje mesto tudi v literaturi, saj ga je Danilo Lokar opisal v noveli Sprevod v Bitnem (v knjigi Rodovi). Skozi Male Žablje in

potem čez most smo nadaljevali proti Velikim Žabljam. Tu sta nas pred svojo hišo pogostila Marjan in Sonja. Čaj, kava, kuhana vino, pa kaj močnejšega in slastni domači piškoti, joj, koliko dobro! Hvala vama! Po levem bregu smo se vračali proti Uhanjam. Mimo 'Klemšetovega malna' seveda, kar je obudilo veliko spominov. Nekatere pohodnice so se spomnile, kako so še nosili mlet v ta mlin, spet druga je dodala, da je sem hodila z očetom na muharjenje, saj je bilo v Vipavi veliko rib, tretji so se spomnili, da so tukaj srečali slavnega Tomaža Domicelja, ki je bil nekaj časa celo njegov lastnik. Poleti pa jez z neposredno okolico nudi veliko kopalnih užitkov, pod drevesi pa obilo hladne sence. Po malo več kot sedmih kilometrih smo prišli na izhodišče veseli prehojene poti in dobre družbe.

Zdenka Foton, Društvo Most
Foto: Vili, Vesna, Igor

Zimske počitniške vragolije z MDPM Ajdovščina

V času zimskih počitnic so v MKC Hiša mladih Ajdovščina potekale zabavne, ustvarjalno - športne delavnice. Na Medobčinskem društvu prijateljev mladine Ajdovščina smo za otroke pripravili pester in razgiban počitniški program.

Prvi počitniški dan je bil namenjen izdelovanju skupnega plakata, spoznavanju ter izdelovanju težko pričakovanih piškotkov za ptice. Otroci so se namreč izkazali za prave navdušence nad ustvarjanjem, izdelali so namreč čudovite piškotke, ki bodo v zimskih dneh nahranili ptice.

Počitniške delavnice smo nadaljevali v duhu kulturnega praznika. Pogovarjali smo se o našem največjem pesniku, narisali njegov portret ter prebirali njegovo pesem o Urški in Povodnem možu, na koncu pa še izdelali čisto svoje lutke.

Vetroven četrtek smo najprej pričeli z jutranjim razgibavanjem. Sledilo je ustvarjanje okrasov, s katerimi smo pomladno okrasili Hišo mladih. Počitniški teden pa smo, v duhu prihajajočega pusta, zaključili z izdelovanjem pustnih mask ter rajanjem in karaokami.

Lušno pa ni bilo samo v Ajdovščini. Nekaj otrok iz občin Ajdovščina in Vipava se je v času počitnic udeležilo zimovanja v Piranu. V sodelovanju z ZLRO

Ljubljana smo otrokom pripravili nepozabno počitniško doživetje, katerega rdeča nit so bili Minioni ter z njimi povezane zabavne in ustvarjalne aktivnosti. Program je bil športno, ustvarjalno (delavnica izdelkov iz gline) in izletniško razgiban. Otroci so spoznavali ulice Pirana in bližnjega Portoroža. V Mediadomu so si ogledali zgodovino Pirana. V tednu, ki je prehitro minil, so otroci ustvarjali – naredili so si čisto svoje Minione, risali, opazovali morske živali, preživeli čas na igralih, se družili ob glasbi ter se kratkočasili z družabnimi igrami (bingo večer). Ker je bil že sam naslov zimovanja 'Minionomanija', je bil na sporedu

dejavnosti tudi Minionski ples. Popoldneve so si otroci krajšali rdeča nit so bili Minioni (štafetnimi igrami) ter zabavami na igrišču. Zadnji večer pa so otroci imeli priložnost pokazati svoj talent – Piran ima talent. Obiskali so tudi Muzej polžev in školjk ter Pomorski muzej, zadnji dan so si ogledali še Akvarij.

Otroci so bili zadovoljni z zimovanjem na morju, ki ga je dobro popestrilo tudi sončno vreme. Vzgojitelji so z otroki stkali vezi zaupanja in poskrbeli, da so se otroci vrnili domov polni lepih spominov ter z željo, da bi jih v prihodnosti še gostili.

Mdpm Ajdovščina

Čavenske rožice

Dišeči volčini

Volčin (Daphne) je rod zelo strupenih zelnatih trajnic z lepimi, dišečimi cvetovi in bleščečimi jagodami. Daphne je bila v grški mitologiji nimfa, v katero se je zaljubil Apolon. Na Čavnu v gozdu zgodaj zacveti navadni volčin (Daphne mesereum). Vijoličasti cvetovi se razvijajo pred olistanjem, plodovi pa so

močno strupene rdeče jagode. Na travniščih Male gore, nekoč pa tudi na Platnah, kjer so danes travniki zaraščeni, cveti spomladi pritični dišeči volčin (Daphne cneorum). Na pragu poletja pa srečamo na sončnih travniščih še belocvetni alpski volčin (Daphne alpina).

Irena Breščak,
PD Ajdovščina

lineaflex
 Lavričev trg 3, Ajdovščina

Spalni studio
 Vse za miren spanec.

OPRODAJA RAZSTOJNIH EKSPONATOV
Bredna dostava!

VZMETNICE -25%
Izdelava tudi po meri!

Ura: ponedeljek in sredo 10h - 17h
 torek in četrtek 9h - 16h
 petek 9h - 12h
 izven delovnih ur po predhodnem dogovoru

M: 041 497 170
 prodaja@lineaflex.si
 www.lineaflex.si

Tradicionalni pohod Žepovcev na Sinji vrh

Lepo je ohranjeni navade in običaje, ki razveseljujejo krajanje in njihove prijatelje ter sorodnike. Letošnji pohod na Sinji vrh, ki ga organizira društvo DEŠK iz Žapuž in je bil že 26. po vrsti, je potrdil to tradicijo. V mrzlem in oblačnem jutru se nas je zbralo okrog šestdeset in smo se po obveznem fotografiranju odpravili proti zasneženemu Sinjemu vrhu. Med potjo, na

kateri smo imeli dva kratka postanka, se nam je pridružilo še kakih petnajst pohodnikov. Na poti nas je spremljal veter, ki se je ob prihodu na vrh že polegel. Ob cesti proti Hieronimovi domačiji so bili veliki zameti, ki so opravičili 'zimski' pohod Žepovcev. Med udeleženci smo bili ponosni na najmlajše, ki so se uspeli povzpeti na 1001 m visok vrh in to je bil petletni

Ian. Med starejšimi izkušenimi planinci pa nas je spremljala tudi najstarejša udeleženka in sicer enainosemdesetletna Anamarija od Bizjakov. V notranjih prostorih domačije smo darovali sveto mašo, ki jo je vodil šturski župnik Zoran Zornik in jo je namenil za vse pohodnike in srečen korak Žepovcev v hribih. Za utrujene in že malo

Pohod od Šmihela do Vitovelj

Energijska tematska pot od Lijaka do Sekulaka na spodnjem koncu Vipavske doline je izredno razvejana. Zvesta Mostova pohodnika Mirka in Vili Vetrh iz Ozeljana te pohodne poti dobro poznata in sta za izhodišče krožne poti določila pokopališče (zaradi parkiranja) v Šmihelu. Vodja kratkih pohodov Vesna Bratina je namreč za tokratni pohod (17. februarja) žezlo prepustila Viliju, ki je na čelu 30 glave kolone strumno marširal proti osrednjemu cilju, vitovski cerkvi Device Marije. Široka pot je omogočala klepet tudi v troje, saj se je skoraj ves čas enakomerno dvigala (na štirih kilometrih za skoraj 300 višincev). Od začrtane trase so s smerokazi vabile (za

kdaj drugič) poti k drugim znamenitostim (naravno okno Skozno, Vodice, Kopitnik, Krnica ...). Na izpostavljeni in energetske močni točki (kot jo je izmeril Marko Pogačnik) kraljuje Devica Marija oziroma njej posvečena romarska cerkev, ki je zaradi strateške lege igrala vlogo protiturškega tabora, pol tisočletja kasneje pa tudi partizanske izvidniške točke. Kar je šlo Nemcem v dolini tako v nos, da so leta 1944 prihrumeli gor in jo zaminirali. Tokrat pa od razgleda ni bilo nič in tudi očem zdravilna voda na skali pri kapelici sv. Lucije (če bi se do tja povzpeli) ne bi prebodla meglic, ki so zastirale dno doline, kaj šele

pogled proti morju in v Furlanijo. Imeniten nadomestek zanje je po zaslugi Vilija, ki si je izbral ključ, predstavljal vpogled v notranjost obnovljene cerkve. Od zunaj sploh ne izgleda tako velika, kot je v resnici – s triladijsko zasnovo, enako široka kot je dolga, z gotskim prezbiterijem, ki je uspel 'preživeti'. Spodobi se in je pravično, da se za omogočen ogled občestvo zahvali – z najbolj znano Marijino pesmijo!

Po nekoliko ožji in bolj strmi stezi se je zdaj precej razpotegnjena kača pohodnikov spustila do še ene znamenitosti, edinega naravnega jezera v Vipavski dolini. V skalnatem kraškem svetu se je našla neprepustna kotanja, kjer voda ne presahne. Glede na shojeno obrežje je jezerce močno obiskano. Ker so bile v obvestilu za ta pohod priporočene zgolj pohodne palice (ne pa tudi kopalke), ni bilo junaka, ki bi izmeril temperaturo vode. Povsem suhi pa pohodniki le niso prišli do konca, saj je bilo treba nadoknaditi še nekaj višinske razlike do izhodišča.

Foto: V. Bratina, J. Maraž, V. Vetrh

lačne pohodnike so poskrbeli kuharji z domačije Sinjega vrha zokusnim prigrizkom ter pijačo. Po žigosanju evidenčnih izkaznic o številu vzponov sta se udeležencem zahvalila za udeležbo predsednica DEŠK-a Mimica Šeme in novi predsednik KS Žapuže – Jan Gortnar. Pred gasilsko fotografijo je zaigrala še harmonika v rokah Alena in na njegovo glasbo smo tudi zaplesali.

Aleš Brecelj

Pohod med klifi in morjem

Na prvem "dolgem" pohodu Društva MOST v letu 2023 smo obiskali Krajinski park Strunjan.

Dobrih 12 km dolgo zelo lepo označeno pot smo začeli na Belvederju nad Izolo, nadaljevali po klifu oziroma nad njim in se ustavili pri Strunjanskem križu. Ogledali smo si še župnijsko cerkev sv. Marije od Prikazovanja v neposredni bližini. Seveda smo se tudi seznanili z zgodbo o razlogu za postavitev križa in poimenovanju cerkve. V lepem vremenu smo imeli z vrha klifov res lep razgled na celoten Tržaški zaliv. Pot smo nadaljevali do Strunjana, preko solin in mimo Salinere proti Pacugu in v Fieso, kjer smo imeli postanek in malico iz nahrbtnikov. Za lepo in okusno presenečenje je poskrbel Franko (Žgavec), ki nas je kar izdatno pogostil s svojo salamo.

Naslednja postaja je bila piranska župnijska cerkev, kjer nas je sprejel župnik Zorko Bajc in nam opisal 2000-letno zgodovino te cerkve. Ogledali smo si še muzej ter se povzpeli po 140 stopnicah na vrh zvonika, kjer je kar pošteno pihalo. Nato smo se spustili po ozkih ulicah do piranske Punte (rt Madona) in po obali mimo znanih piranskih restavracij do Tartinijevega trga in naprej po lepo urejeni poti ob obali do Bernardina. Pri Univerzi na Primorskem Portorož nas je pobral naš avtobus in odpeljal do restavracije Jasna nad Izolo. Pohod smo zaključili in se dobre volje peljali proti domu.

Foto Jana, Vili in Igor

Turistično in vinarsko društvo Brje z bogatimi idejami uresničuje svoje poslanstvo

Društvo je v leto 2023 vstopilo polno zagona in ustvarjalnega duha v zasledovanju uresničevanja zastavljenih ciljev. Ti so nadaljevanje dobre prakse lanskoletnega pestrega društvenega delovanja. Tako se bodo številne aktivnosti v letošnjem letu nadaljevale in nadgradile, nekatere v želji, da bi postale tradicionalne. Društvo je ponosno na žensko sekcijo, poimenovano Brejske rožice, ki je uspešno izpeljala številne društvene projekte, kažejo pa se že zametki mladinske sekcije. Med drugim društvo sodeluje ne le s krajevno skupnostjo in ostalimi društvi, temveč tudi z vsemi Brejci, saj si prizadeva krojiti svoj program glede na potrebe in želje vseh vaščanov. Društvo kot odlični gostitelj na organiziranih srečanjih poskrbi za pogostitev z domačimi dobrotami ter za promocijo vinogradništva in lokalnega turizma.

Lani so potekale številne dejavnosti, namenjene otrokom in mladostnikom, kot so ustvarjalne delavnice v sodelovanju z MDPM Ajdovščina, filmski večer, otroška predstava za konec šolskega leta, posebej odmeven in lepo sprejet pa je bil obisk otrok na domovih starejših vaščanov, ki so jih obdarili tudi z domačimi piškoti ter ročno izdelanimi voščilnicami.

Brejske rožice so pridno urejale javne površine in lepšale Brje z dodatno zasaditvijo cvetja tudi na obrobju vasi, zlasti na počivališču ob mostu čez reko Vipavo ter v vinogradih med Brjami in Potočami. V skoraj vsak vinograd

in prva Martinova tura gorskih kolesarjev po brejskih gričih. Decembrski svečani prižig lučk na smreki v središču vasi je tokrat spremljal bazar, na katerem so se predstavili tudi brejski ustvarjalci umetniških in uporabnih izdelkov.

Društvo se že pripravlja na pustovanje za otroke, organiziranje celodnevne smučarske izleta in zimskih radosti na snegu kot tudi otroške ustvarjalne delavnice izdelovanja umetnin za marčevska praznika žensk in mamic. Prihajajoča pomlad je kot nalašč za

so posadile sadike rdečih vrtnic, pri čemer se je porodila zamisel, da bi vsako leto zasadile več vrtnic. Takšno delo pa seveda zahteva dodatno strokovno izobraževanje o vzgoji vrtnic, ki se ga bodo članice udeležile v letošnjem letu. Rožice so lani spomladi v Štanjelu obiskale delavnico izdelovanja venčkov in polepsale marsikateri brejski dom.

Uspešni so bili poletni Večeri ob štirni, niz štirih junijskih večerov je bil namenjen potopisnim predavanjem na prostem. Prav tako so bili dobro sprejeti košarkarski turnir 5X5 na brejskem igrišču, pohod na sončne Golake, čistilna akcija Očistimo našo okolico in še druge aktivnosti. Vrhunec je bilo martinovanje, ki se je

po premoru vrnilo na Brje in spada med najbolj odmevno na Goriškem. Poleg koncertnega dogajanja sta potekala dan odprtih kleti brejskih vinarjev

organiziranje skupnega čiščenja odpadkov, pohodov v okoliške kraje in negovanje rožnih nasadov. Ivana Keber

8. marec v letu 2023

Bil je lep sončen dan, ko se je mama Metka odpravila v mesto. Nekoč je bila zaposlena v uspešnem podjetju in je opravljala pomembno delo in zanj prejela visoko plačo. Vsemu se je odpovedala in se posvetila svoji družini. V mestu se je najprej namenila na finančni urad, da poplača položnice in zaprosi za ...

Uslužbenka za steklom, Tako in podobno izkušnjo je montiranim v izogib okužbi Covid, jo je prijazno pozdravila in povprašala po naslovu, osebnih podatkih ... Vse si je skrbno zapisovala in prikimala. Nato pa je vprašala: »Kaj pa ste po poklicu?« »Menažerka, veste delam vedno na več projektih istočasno,« je odvrnila Metka. Potem pa imate svoj s.p. ali podjetje? »Ne, nič od tega,« je odgovorila Metka. »Na kakšnih projektih pa potem delate in kje?« je postajala nestrpna uslužbenka. »Ja doma! Sem vzgojiteljica, učiteljica, čistilka, finančnica, umetnica, slikarka, pevka, ekonomistka, mama, žena in še kaj bi se našlo,« je odgovorila Metka. »Kaj bi pa sploh radi, če niste nikjer zaposleni, če nič ne delate,« je bilo zadnje, kar je slišala Metka.

Članici Aljani Volk - Kuzma, ki je v letu 2023 izdala svoj prvenec - Kolar za leto 2023 in ga krasijo slike njenih akvarelov, namenjamo še posebne čestitke. DI Ajdovščina - Vipava

Vsem ženam, še posebej vsem našim članicam, čestitamo za njihov praznik 8. marec.

Članici Aljani Volk - Kuzma, ki je v letu 2023 izdala svoj prvenec - Kolar za leto 2023 in ga krasijo slike njenih akvarelov, namenjamo še posebne čestitke.

LUKA LESKOVEC
kmetijska trgovina
041 978 630

- kmetijski in gozdarski stroji
- traktorji New Holland
- vrtni program
- avtomobilske prikolice
- pašna oprema
- gozdarska oprema
- hlevska oprema
- folija in mreža za baliranje
- igračke za male kmetovalce
- olja in maziva
- rezervni deli
- servis traktorjev in strojev
- servis za vrtni program

Goriška cesta 75 | 5270 Ajdovščina | info@luke-leskovec.si

pon. - pet. | 7.00 - 16.00

NIKOLI SAMI V GIBANJU

AKTIVEN ŽIVLJENJSKI SLOG SE IZPLAČA. IN VSAK KORAK PRINAŠA UGODNOSTI.

Z mobilno aplikacijo **SavaFit** lahko svojo telesno aktivnost pretvorite v ugodnosti pri izbranih ponudnikih ali pri zavarovanjih Zavarovalnice Sava.

Praznični večer na Osnovni šoli Col

Osnovna šola Col in Krajevna skupnost Col sta 1. februarja slovenski kulturni praznik zaznamovali s predstavitvijo živahne umetniške govorice. Praznovanje so pospremili s prireditvijo, posvečeno rojaku Jožetu Troštu, duhovniku in skladatelju, ki je na področju zborovskega petja pustil neizbrisen pečat.

Večer so oblikovali učenci OŠ Col z glasbenimi in dramskimi točkami pod vodstvom **Anje Jurca, Kristine Šček in Svetlane Bušen** ter domači pevski zbori, **Marjetice** z zborovodkinjo **Alijano Trošt Rupnik, Duri** z zborovodkinjo **Veroniko Škedelj, Razpotje** z zborovodkinjo **Martino Peljhan**, z izborom pesmi, ki jih je uglasbil **Jože Trošt**.

Štiri devetošolke, **Beti Kobal, Špela Žejn, Tadeja Bizjak in Veronika Mikuž**, so v vezni tekst nevsiljivo vtakale Troštove aforizme, ki so izšli v knjižici z naslovom Na sončni strani Alp in so z njimi popestrile za tako razgiban program prireditve.

Uvodna govora sta pripadla ravnatelju **Jerneju Ferjančiču** in predsedniku KS Col **Branku Tratniku**. Slavnostni govor je letos svojim rojakom naklonil koprski škof, msgr. **Jurij Bizjak**, in prisotnim namenil mnogo modrih in spodbudnih besed.

Slovesnost se je tako odvijala v duhu glasbe, pospremila pa jo je še

priložnostna razstava o življenju in delu Jožeta Trošta, ki so jo vsak na svoj način sooblikovali **Nives Žibrik, Ana Trošt, Ana Hancič, Jadranka Ivačič, Lejla Irgl, Blaž Uršič in Peter Vidmar** ter izdaja tematskega glasila Javorov list, katerega vezivo je bila glasba. Zanj so na šoli zbrali lep izkupiček, namenjen šolskemu skladu.

Prijazno vabljeni na

Gala operni koncert

v nedeljo,
5. marca 2023
ob **17. uri**
v športno dvorano na Colu

Marko Kobal 35 let
umetniškega delovanja
z gosti

<i>Urška Arlič Golobčič</i>	sopran
<i>Nauška Drasček</i>	mezosopran
<i>Aljaž Farasin</i>	tenor
<i>Peter Martinčič</i>	bass
<i>Tomaž Plahutnik</i>	obče
<i>Miro Božič</i>	orglice
<i>Mešani pevski zbor Duri</i>	Col
<i>Mešani pevski zbor Razpotje</i>	Col
<i>Sinfonični orkester Cantabile</i>	Logatec
<i>Marijan Grdadolnik</i>	dirigent

60. obletnica zaključka šolanja

Bilo je leta 1961, ko je skupina 32 učencev 8. b zaključila svoje osnovnošolsko šolanje v osnovni šoli Borisa Kidriča, kot se je takrat imenovala. Osnovnošolsko druženje nas je zelo povežalo in sošolci smo se pogosto srečevali. Žal pa nam je srečanje na 60. obletnico preprečila epidemija, zato smo se srečali 19. januarja 2023. Praznovali pa nismo zgolj obletnice zaključka osnovne šole, temveč tudi 90. rojstni dan naše

drage razredničarke Marije Čelik. Veseli smo bili, da se nam je pridružila in se jih zahvaljujemo za vse lepe trenutke, ki smo jih skupaj spletali skozi šolanje in življenje. Druženje je bilo polno obujanja veselih in tudi žalostnih spominov, ki so del življenjske poti. Čeprav nas je vsako leto manj, smo si obljubili, da druženje kmalu ponovimo.

Zmaga Čuk

Dedek Mraz je prišel na Predmejo

V začetku decembra je v poštne nabiralnike tridesetih otrok s Predmeje priromalo vabilo Dedka Mraza. Povabil jih je na snidenje v dvorano Doma krajanov.

Otroci so se skupaj s starši zbrali na kar hladen sobotni popoldan in z nestrpnostjo čakali, kdaj ga bodo zagledali - Dedka Mraza, seveda. Na oder sta priskakljala dva navihana škrtata in dve prikupni srnici. Zbrane otroke so pobarali o tem in onem, kot se pač za pomočnike Dedka Mraza spodobi.

Sledila je kratka zgodbica, ki je otroke nagovorila k širjenju veselja in sreče skozi celo leto, ne samo v prazničnem času. Tik pred koncem so se mali nadobudneži

že sukali na stoli in navdušenja niso uspeli več skriti.

Odprla so se vrata in zaslišal se je glasen: »O, pozdravljeni otroci! Kako sem vesel, da vas spet vidim!« Otrokom so se kar zaiskrile oči, pa tudi ostalim zbranim je bilo toplo pri srcu. Dedek Mraz je otrokom prinesel darila, oni pa so mu hvaležnost pokazali z mnogo iskrenimi nasmehi in navihanimi pogledi. V dar pa je Dedek Mraz prejel tudi risbice, ki bodo krasile njegovo izbo.

Pomagajmo pticam pozimi

V mesecu januarju smo se v skupini Zvezdice v Vipavskem Križu na pobudo otrok pogovarjali o različnih živalih v zimskem času. Otroci so izkazali veliko zanimanje za življenje ptic v zimskem času, zato smo na to tematiko prebrali kar nekaj knjig: 'Brin in ptičja hišica', 'Zimska pesem', 'Jutranji zbor', 'O fantu, ki je imel rad ptičke' ... Naučili smo se slovensko ljudsko pesem 'Sinička' ter iz lepenke izdelali prav posebne ptičke za dekoracijo igralnice (izrezanim pticam smo iz volne naredili topla oblačila, da jih ne bo zeblo). Otroci so ob fotografijah hitro usvojili poimenovanje posameznih ptic in ločevanje ptic na selivke in stalnice.

V sklopu projekta Mladost na burji smo iz odpadne tetrapak

embalaže izdelali ptičje hišice, na katere smo zalepili semena in jih obesili po Vipavskem Križu ter tako nahranili lačne ptice. Ker je bilo navdušenje otrok nad izdelavo ptičjih hišic tako veliko, smo se odločili iz odpadne tetrapak embalaže izdelati še večje pisane ptičje krmilnice, ki so pregnale zimsko sivino. Ptice smo opazovali na sprehodih, jih poimenovali in poslušali njihovo petje, v ptičjo krmilnico pred vrtcem pa smo vsakodnevno odnašali semena, ki so jih otroci pridno prinašali od doma.

Naj vaša ustvarjalnost ne pozna meja, vabljeni tudi vi k izdelavi ptičjih krmilnic. Pomagajmo pticam, da bo ta mrzla zima tudi njim prijetna.

Tina Lokar in Sara Krapež

OŠ Vipava

Teden pisanja z roko

V letošnjem 8. Tednu pisanja z roko smo se učenci in učitelji naše šole zopet pridružili vseslovenski akciji pisanja z roko z glavno mislijo: Mislim tiho, pišem počasi. Aktivnosti pisanja z roko so se na različne načine odvijale na matični šoli v Vipavi in na podružnicah, pridružilo pa se je tudi nekaj staršev in starih staršev, ki so nam pokazali njihovo pisavo z roko. Zapise smo razstavili in jih poslali v domove starejših občanov Vipava, Ajdovščina in Cerknica ter v Zavod Cirius v Vipavi. Ker se poročila vseh dejavnosti še zbirajo, bomo

poročila in fotografije dobili še v naslednjih tednih.

Vsem sodelujočim hvala. Naj bo veliko lepih misli in dobre volje, ki jo lahko prinese pisanje z roko, posebno še takrat, ko osrečujemo druge.

Vida Trošt

OGLAŠUJTE v časopisu Latnik
e-naslov: komerciala.latnik@gmail.com

Osnovna šola Dobravlje

Svetovni dan glasnega branja in Teden pisanja z roko

V šolski knjižnici Osnovne šole Dobravlje smo 1. februarja glasno brali poezijo. V rekreativnem odmoru smo se družili, uživali v branju pesmi in z aplavzi nagradili najbolj korajžne učence, ki so se v nabito polni knjižnici izpostavili z nastopom.

Z glasnim branjem spodbujamo širjenje domišljije, kreativnosti, samozavest nastopajočih, uživanje v kulturni dobrini, sodelovanje, druženje. V obsevu knjig in glasnega branja nam je bilo lepo.

Teden pisanja z roko in Beremo na glas so aktivno obeležili tudi na naših podružničnih šolah.

Tudi letos smo pri slovenski zaznamovali Teden pisanja z roko. Nosilna tema je bila *Mislim tiho, pišem počasi*; z njo smo želeli opozoriti na osredotočenost in premišljenost ter poudariti dejstvo, da pisava odraža naša notranja stanja. Regija v ospredju je bila tokrat Prekmurje. Naši učenci so bili zelo ustvarjalni, na dane teme so pisali haikuje (japonska pesniška oblika), izbirali najljubšo poezijo

in jo prepisovali ter razmišljali o pomembnosti pisanja z roko, ki pomaga pri pomnjenju in stimulira naše možgane. Naj bo

pisanje z roko za vse prijetno!
Učiteljice slovenščine in knjižničarka, foto Tilen Vrčon in Helena Ferjančič.

OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Kulturni utrinki

Vsak oddelek prvošolcev na Osnovni šoli Danila Lokarja je pripravil kratek kulturni program, ki ga je predstavil še drugima dvema oddelkoma prvega razreda. Plesi, rajanje, deklamacije pesmi slovenskih pesnikov ... Med seboj so se tako povezali, si pokazali veliko novega, kar so se naučili ... Tkala so se nova prijateljstva ...

Tudi za drugošolce je in še bo mesec februar mesec kulture, saj jo bodo drugim delili večkrat. Pogovarjali so se o pesniku Francetu Prešernu in kulturnem prazniku ter izdelali kamišibaje. Tako bodo s krajšim kulturnim programom razveselili prvošolce, drugošolce in konec meseca tudi starše naših malih ustvarjalcev.

Letos so tretješolci pred slovenskim kulturnim praznikom – Prešernovim dnevom delili kulturo. Na ajdovskem placu so 3. februarja s kulturnim programom

razveselili starše, stare starše in ostale mimoidoče. Zapeli so nekaj pesmi, zaplesali dva ljudska plesa in recitali pesmi slovenskih pesnikov. Bučen aplavz občinstva

je bil največja nagrada za naš trud. Verjamemo, da je bil, tudi zaradi naše spodbude, v marsikaterem domu kulturni praznik še posebej slovesen.

Mateja Vuga

Megaterm

Panasonic
SISTEMI ZA **OGREVANJE & HLAJENJE**

Panasonic v vašem domu.
Rešitve za ogrevanje, sanitarno toplo vodo in klimatizacijo.

MEGATERM d.o.o. Cesta 25. junija 1G, Kromberk, 5000 Nova Gorica

veto
Group

t. +386 (05) 333 40 77

Dokazano najugodnejši bančni paketi.

Novi komitenti prejmete 12 mesečno brezplačno vodenje.

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

www.phv.si

Prvo srečanje z Danilom Lokarjem v Lavričevi knjižnici

Lani je minilo 130 let od rojstva Danila Lokarja. Pred desetimi leti smo okroglo obletnico pisateljevega rojstva obeležili z enodnevni simpozijem, letos smo se odločili, da bomo o zdravniku in pisatelju spregovorili na Srečanjih z Danilom Lokarjem, ki bodo potekala ob četrtkih v Lavričevi knjižnici.

Lokarja bomo skušali predstaviti kot družinskega zdravnika, kar nekaj bolezni, s katerimi se je srečeval na terenu, je našlo svoje mesto v njegovi literaturi. V njej se ni mogel izogniti tudi domačim krajem, ulicam, ljudem – z besedo bomo šli z njim na sprehod. Zanimalo nas bo, kako približati domačega ustvarjalca, pisatelja, avtorja osnovnošolcem in srednješolcem danes, predstavljen bo Lokarjev dramski opus, lik umetnika in čas fašizma v njegovih delih. Srečanja bomo zaključili z izdajo Partizanskega dnevnika in z odprtjem Lokarjeve poti.

Prvo Srečanje z Danilom Lokarjem je za nami. Na njem se je pesnik, esejist, pisatelj in urednik Marko Kravos spominjal srčnih srečanj z zdravnikom. Poudaril je, da se je Lokar ves čas zavedal napora pisateljskega poklica in zato tako pozno stopil v slovenski literarni prostor, od katerega je bil sicer teritorialno zelo oddaljen. Lokarjeva skrb za jezik je bila izjemna, nobene besede ni napisal slučajno. To občutimo, ko ga beremo, saj je branje njegovih del prava poezija. Marko Kravos je poudaril, da je bil Lokar globoko v sebi ves čas umetnik, pisatelj, ustvarjalec

– zdravnik je bil po poklicu, s tem se je preživljal.

Kar je prebral, je nosil v sebi, na žalost pa velikokrat ni imel sogovornika za svoja razmišljanja, zato je bil samogovornik. Spoznanje, da ne bo mogel več ustvarjati, ga je popolnoma potrolo in v njem zatrla celo željo po bivanju. O tem je s solzami v očeh s Kravosom govoril na enem izmed obiskov v domu ostarelih.

Filozof, fotograf, pisatelj dr. Evgen Bavčar nam je o Lokarju spregovoril skozi poslano besedilo, katerega glavne misli in poudarke je na večeru strnila Ivana Slamič. Evgen Bavčar se

Lokarja spominja kot izjemnega družinskega zdravnika, ki je bil zelo naklonjen njegovi materi, ob boleči življenjski izkušnji otroka, oslepitvi, ji je nudil psihično podporo. Za Bavčarja je Lokar izjemen intelektualac, človek Mitteleurope in širokih obzorij, ki je v tržaški knjigarni Umberta Sabe naročal literaturo iz cele Evrope, človek, ki se je na Dunaju srečal z moderno in sodobnimi filozofskimi ter umetniškimi tokovi, bil študent

Sigmunda Freuda in občudovalec ostrega kritika meščanske družbe Karla Krausa, predvsem pa je v njem videl človeka, ki je znal preproste zgodbe primorskih ljudi spremeniti v umetnine.

Celoten video-posnetek je dostopen na spletni strani Lavričeve knjižnice Ajdovščina www.ajd.sik.si

V času, ko to berete, je za nami že drugo Srečanje z Danilom Lokarjem.

Marija Bajc, LKA

Mednarodni obisk na glasbeni šoli Vinka Vodopivca Ajdovščina

Na glasbeni šoli Vinka Vodopivca Ajdovščina smo v torek, 17. januarja 2023 imeli čast poslušati izjemne mlade glasbenike iz *Bundesjugend orchestra*. Nemški narodni mladinski orkester, ki združuje najboljše nemške glasbenike od 14. do 19. leta starosti, je 1969. leta ustanovil nemški Glasbeni svet. Od leta 2018 je častni dirigent orkestra sir Simon Rattle, v preteklosti pa so ga vodili številni drugi izjemni dirigenti, med njimi Herbert von Karajan, Kurt Masur, Gustavo Dudamel in Kirill Petrenko.

Orkester od leta 2013 deluje pod botrstvom Berlinskih filharmonikov in pogosto potuje po svetu kot kulturni ambasador Nemčije. Dan pred koncertom orkestra v Ljubljani so mladi glasbeniki oblikovali komorne zasedbe in se v organizaciji Glasbene mladine Slovenije odpravili v tri slovenske kraje. Poleg nastopa v Kulturnem domu Hrpele in v Žalcu, lahko s ponosom povem, da mi jih je uspelo povabiti tudi k nam, na glasbeno šolo Vinka Vodopivca Ajdovščina.

Postregli so nam z zelo raznolikim programom – od 1. stavka Beethovnovskega 4. godalnega kvarteta op.18, Serenata in vano Carla Nielsena (za klarinet, fagot, rog, violončelo

in kontrabas), dveh tolkalskih duov (Reichow Clapping music in The Winner Mitcha Markovicha), največ pa je bilo trobilskih točk. Trobilni kvartet je najprej zaigral nekaj lahkotnejših melodij v venčku 'A tribute to Frank Sinatra', impresiven duo bas pozavne in tube je predstavil skladbo Stevena Verhelsta Devil's Walz, kvartet je pripravil tudi znano Bachovo delo Jezus ostaja moj prijatelj iz kantate Srce in usta in smrt in življenje, BWV 147. Za konec je trinajst glasbenikov skupaj zaigralo Fučikov Florentiner Marsch in po bučnem aplavzu publiko nagradilo še dodatkom – prav tako v koračniškem stilu.

Da (kljub mladosti) govorimo pravzaprav že o profesionalnih glasbenikih, so orkestraši dokazali

tudi na koncertu v Slovenski filharmoniji. Z njimi je kot solist nastopil Christian Tetzlaff – violinist svetovne slave, ki sicer kot solist igra z znamenitimi svetovnimi orkestri in ga k sebi vabijo najprestižnejše koncertne hiše.

V veliko veselje mi je, da se s selitvijo v nove prostore – kjer imamo krasno koncertno dvorano – z organizacijo komornih koncertov končno lahko posvetimo tudi vzgajanju koncertne publike. Nova priložnost bo že 9. marca s koncertom dua v sestavi **Ajda Kričaj - flavta** in **Zarja Javh Dobernik - harfa**.

Larisa Marjanovič

VABILO

na dan odprtih vrat
prilagojenega programa z
nižjim izobrazbenim standardom
OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

v četrtek, 9. 3. 2023, ob 8.45 v avli šole.

PROGRAM:

8.45–9.00	Prihod udeležencev in pozdrav ravnateljice
9.00–9.20	Uvodna točka
9.20–9.30	Kratek ogled šole
9.30–10.15	Hospitacije v razredih
10.15–10.30	Krajši odmor
10.30–11.00	Predstavitve dela v oddelkih s prilagojenim programom

Zaradi lažjega načrtovanja prosimo, da udeležbo najavite na povezavi <https://forms.gle/ia9aA7nKCKtHGMTw7> ali na telefonski številki 05 367 11 00.

Veselimo se srečanja z vami.

Učenci in učitelji OPP NIS

Veterinarska bolnica Vipava

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Veronika Budin dr. vet. med.
051 321 368

Larisa Bukovec dr. vet. med.
041 717 170

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

Ustvarjalnost Vande Žvanut

Konec januarja je v dvorani Ljudske univerze Ajdovščina potekalo prisrčno srečanje s predstavitvijo ustvarjalnega dela Vande Žvanut. Gospa v častitljivih letih nam s svojim pretanjenim izraznim občutkom na likovnem in literarnem-pesniškem področju dokazuje, da ustvarjalnost v tretjem življenjskem obdobju lahko vzcveti in se razcveti.

Kulturni dogodek s predstavitvijo umetniško-ustvarjalnega dela Vande Žvanut je potekal pod okriljem Društva upokojencev Ajdovščina. Ženski pevski zbor Večernica pod vodstvom Mirana Rustje, kjer je še nedolgo nazaj pela tudi Vanda, je poskrbel za imenitno glasbeno kuliso, Vandine pesmi sta recitirala Klara Štrancar in Boris Jež, kulturne nastope pa je z Vandino življenjsko zgodbo imenitno povežala Alenka Nusdorfer – v nadaljevanju sledi Alenkin zapis o Vandī, o kulturi, umetnosti, o ženskah in o življenju nasploh.

Kultura v besedi in sliki, Vanda Žvanut

Že ko je Bog ustvarjal, je najprej ustvaril moža, nato je spoznal, da ni dobro samemu biti in ustvaril mu je pomoč – žensko. Res je potem odigrala pomembno vlogo v življenju, toda naprtili so ji krivdo za vse nadloge, ki

pestijo človeštvo. In tako je bila mnogo stoletj ženska pomočnica, mučenica, kriva za vse in zato so jo smeli prezreti, kaznovati, ustrahovati, poniževati. Le muze so zaznale moč v ženskah in so skrivaj razsule svoje darove tudi med ženske. Sicer ne enakomerno, nekatere deklice so dobile več, druge manj darov. In ženske so začele ustvarjati; tiho, na skrivaj, v plahi bojazni, da se jim moški ne bodo posmehovali ali celo v ljubosumju uničili to nežno tkanino ženske umetnosti. Še mnogo vode je moralo preteči, še veliko spodbudnih besed je bilo treba, da so si ženske upale objaviti svoja besedila, pokazati svoje likovne stvaritve. Dolgo pot od ustvarjanja do prepoznavanja je prehodila Vanda Žvanut. Muze so jo obdarile z občutkom za ustvarjanje pesmi, risb in slik.

Vanda nam predstavlja svojo ustvarjalnost skozi risbe, slike in ob njenih pesmih. S podobami in besedami nam

pripoveduje zgodbo svojega življenja, povezanost z naravo, svoje doživljanje sveta. V eni od svojih pesmi je zapisala, da je bila rojena v zavedni slovenski družini. Že kot četrtošolka je nastopala šolski predstavi. Od otroštva ljubi svoj rod, slovensko besedo in domovino. Posvetila ji je pesem z naslovom Slovenija, moja dežela, ki jo je uglasbil Jernej Rustja (in so na prireditvi zapele njene Večernice). Veliko je brala in risala, risala je na robove v zvezke. Domišljiji, hrepenjenju in mislim je že kot otrok pustila prosto pot v svet lepega, »na krilih hitečih, na zelene ravni in bregove«.

Pozneje, ko je šla Vanda v takratno nižjo gimnazijo, je v Vipavi delovala folklorna skupina izven šole. Pridružila se ji je in s sošolko sta za Prešernov dan zapeli Železno cesto. Obblečeni sta bili v narodno nošo; Vanda v fanta, ker je imela močnejši glas. Seveda se je zgodila tudi mladostna ljubezen: »Pravijo, da je ljubezen kakor močne reke tok, kakor mavrični obok. Jaz pa pravim, da ljubezen je srce, ki krhko je, roka, ki pomaga, da oprimeš se je ti.« Sledila so težka leta zakona, ko je bilo treba delati, skrbeti za družino. Začela je pisati in tudi risati, vse amatersko. Leta 1988 je napisala prvo daljšo pesem. V njej je opisala svoje sodelavke. Pozneje,

v devetdesetih letih, je na natečaju prvič predstavila svoje tri pesmi. V Ajdovščini je ob aktivnem društvu upokojencev začela delovati še Univerza za tretje življenjsko obdobje. Vanda se je z veseljem vključila v različne dejavnosti: igranje, petje, risanje in slikanje. To ji je odprlo vrata v nov svet. V samozaložbi je doslej izdala pet knjig. Ob tem je še risala, pisala, pela in igrala. V svojih delih se Vanda zaveda, da je ljubezen edina sila, ki ljudi povezuje med seboj, edina moč, za katero je vredno živeti. Vendar človek nikoli ni samozadosten. Zato mora imeti ob sebi ljudi, ki mu zaupajo, ga spodbujajo in bodrijo. Med te ljudi Vanda najprej občuduje in vključuje Ado Bačar. Z vsem navdušenjem je več let skrbela, da je njen Žar ogreval in povezoval ljubitelje lutkarstva in gledališča. Zelo hvaležna je tudi Klari Štrancar, ki ji je nesebično stala ob strani, jo spodbujala in ji pomagala tudi s prepisovanjem besedil. Pomembno vlogo pri objavljanju pesmi je imela Ivana Slamič, ki ji je s svojim znanjem in kritiko pomagala, da so knjige

izšle.

V svojih delih Vanda rada poudari svoj značaj, tako v besedi, sliki in risbi. Predvsem upodablja ženske. Njene podobe so natančno izrisane pripovedi o razmišljanju, hrepenenju, o zamočanih besedah in zatajenih čustvih. So pripovedi, ki jih zaznava tenkočutno srce. Podobe je postavila na ogled kot primer, da kultura in umetnost nista vrednoti le akademskih elit, ki si ju ne morejo in ne smejo lastiti. Kultura in umetnost živita med ljudmi in za vse ljudi; nastajata tudi med lonci, ustvarjajo ju moški in ženske, je bogastvo vseh srčnih ljudi. Ni na nas, da bi ocenjevali; zmoremo in znamo pa občudovati, spoštovati in si Bačar. Z vsem navdušenjem je več let skrbela, da je njen Žar ogreval in povezoval ljubitelje lutkarstva in gledališča. Zelo hvaležna je tudi Klari Štrancar, ki ji je nesebično stala ob strani, jo spodbujala in ji pomagala tudi s prepisovanjem besedil. Pomembno vlogo pri objavljanju pesmi je imela Ivana Slamič, ki ji je s svojim znanjem in kritiko pomagala, da so knjige

Alenka Nusdorfer

Koncert ženskega in moškega zbora ob kulturnem prazniku

Tudi v društvu upokojencev Ajdovščina smo praznovali kulturni praznik. Kultura živi med nami in v nas, je v naših besedah, odnosih, je melodija slovenskih pokrajin in zgodovinska usoda našega naroda. Zato smo se počastili kulturni dan s pevskim koncertom. Pevke ženskega pevskega zbora Večernica so povabile v goste pevce Moškega pevskega zbora Poljubinj. Koncert je bil v dvorani Ljudske univerze v Ajdovščini. Obiskovalci smo zasedli vse sedeže v dvorani in tudi tokrat se je potrdila dolgoletna želja po primernem kulturnem domu v našem lepem mestu.

Po pozdravni pesmi naših pevk so zapeli pevci Moškega pevskega zbora Poljubinj. Pred štiridesetimi let se je dvajset domačinov te tolminske vasi zbralo, ker so želeli ohranjati tradicijo petja na vasi. Ustanovili so zbor in njihova zgodba je pripoved o ljubezni do slovenskih pesmi. Pevci radi zapojejo na veselicah, planincem, lovcem še posebej pa vaščanom. Redno se udeležujejo revije Primorska poje in srečanja zborov Zgornjega Posočja. Šestintrideset pevec iz tolminskih krajev povezuje ljubezni do petja in prijateljstvo. Pod suverenim vodstvom mladega zborovodje Nejca Lebana so nam zapeli najprej pet pesmi. Krepki in ubrani glasovi so nam segli do srca in prebudili ponos,

kaj zmoremo in znamo primorski pevci. V nadaljevanju koncerta so zapele pevke Večernice. Poznamo jih, ker s petjem že skoraj tri desetletja popestrijo številne prireditve, nastopajo na pevskih revijah in gostujejo po Sloveniji in v tujini. Pod vodstvom vsestranskega in rahločutnega umetnika in zborovodje Mirana Rustje so zapele sedem pesmi. Mehkoba njihovih glasov je napolnila dvorano in risala nasmeha na obraze poslušalcev.

»Na nebu zvezde sevajo, na vasi fantje pevajo, pojo glasno, pojo lepo,«

je napisal Simon Gregorčič, nam pa so možje in fantje nameravali zapeti še pet pesmi, pa smo jih z

v predsedstvu in Miranu Rustji za Veliko priznanje Zveze kulturnih društev Ajdovščina. Večer smo nadaljevali v sproščenem druženju, prepevanju in razigranih melodijah harmonike; bil je praznik

slovenske pesmi in petja in ga bomo ohranili v lepem spominu. Hvala pevkam, pevcem, zborovodjema in harmonikašu. anb, DU Ajdovščina

Lokarjeva galerija – četrto stoletja tipografskih delavnic Tipo Brda 29 črk za 25 let

V Lokarjevi galeriji smo postavili na ogled nenavadno razstavo. Namesto likovnih del nas s sten opazujejo črke, pisave, mnogo pisav. Vsak dan se srečujemo s črkami na ulici, v oglasih, v tiskanih medijih, na računalniških zaslonih in še marsikje. Večina ljudi zaradi hitenja ali nezanimanja črk skoraj ne opazi, saj se posvečajo predvsem vsebini sporočila. Vsako črko je kljub vsemu moral nekdo oblikovati, da se je kasneje lahko pojavila na računalniku ali v tisku. Kako je nastala ali kdo je avtor posameznih črkovnih vrst običajno zanima bolj redke posameznike.

Poleti 1997 se je skupina študentov arhitekture in oblikovanja skupaj s profesorjem Lucijanom Bratušem, ki je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani poučeval kaligrafijo in tipografijo, odločila prodreti v skrivnost oblikovanja črkovnih vrst. Iz te pobude je v Šmartnem v Goriških Brdih tako začela z delom prva tipografska delavnica Tipo Brda. Za večino je bilo to prvo srečanje z oblikovanjem črk, saj so bili vsi, vključno z mentorjem, brez pravih tovrstnih izkušenj. Skupaj so iskali rešitve ter se učili drug od drugega.

Lucijan Bratuš, pobudnik in začetnik teh delavnic pravi, da se je »v petindvajsetih letih na delavnicah zvrstilo 225 študentov, mentorjev in predavateljev. Nekateri so se delavnice udeležili samo enkrat, mnogi pa se vračajo, pogosto tudi kot mentorji. Vsako leto so na delavnice vabljeni novi udeleženci, ki s pomočjo znanja in izkušenj starejših kolegov v sproščenem vzdušju vstopijo v svet tipografije in pisav. Zahtevnostna raven je s časom postala vedno višja, s tehnološkim razvojem se je dvignila tudi kakovost končnih izdelkov. Z leti so se delavnic začeli udeleževati

tudi tuji študenti, profesorji ter gostujoči predavatelji in mentorji iz tujine.«

Delavnice so se iz Goriških Brd selile v različne kraje: na Kaverljag v Slovenski Istri, v Trento, v Ljubljano in Pliskovico na Krasu. Večinoma se izvedeta

po dve delavnici letno. Lanska, 38. delavnica je potekala med 10. in 11. septembrom v prostorih Muzeja za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani.

»Delavnice Tipo Brda so z neformalnimi učnimi metodami in nedogmatskimi oblikovalskimi pristopi mnogim sodelujočim ponudile nova tipografska znanja, ki so jih izvrstno izkoristili na svojih poklicnih poteh,« je svoje misli o tem projektu strnil Lucijan Bratuš.

Razstava bo na ogled do 11. marca.

Vladimir Bačič

Galerija Hiša mladih Ajdovščina

Nevidna naravoljuba Ane Rustja

V četrtek, 16. februarja, meseca kulture, je v galeriji Hiše mladih potekao odprtje razstave besede v sliki: Nevidna naravoljuba, avtorice Ane Rustja. Predstavitev pesniške zbirke z istim imenom je povezovala Tereza Rebek, gosta večera sta bila pesnik in pisatelj Bojan Bizjak, na hang drum glasbilo pa glasbenik Dejan Štemberger.

Avtorica pravi, da je Nevidna naravoljuba zbirka pesmi, ki so nastajale v gozdu, v objemu borovih dreves, toplih skal, na poti raziskovanja neznanih jas in poti. Ana Rustja jih je zapisovala med jutranjimi in

večernimi sprehodi, ko je tišina najbolj prisotna, pravi. Iz tišine so prišle in tja so znova namenjene. Dojema jih kot utrinke osebnega stanja in občutkov, ki so preko besed dobili bolj konkretno obliko in jih tako lahko ponudi tudi drugim. Drugim, da v ritmu stavkov in med vrsticami lahko najdejo prostor zase: nekaj malega, neko povezanost, razumljenost in odprtost, ki lahko med nami potuje tudi preko pesmi. Tematika zbirke je skozi celotno delo posvečena naravi: tisti v nas in tisti zunaj, okrog nas. Pesmi so nastajale med dvema jesenma, tisto leta 2019 in tisto leta 2022.

Bojan Bizjak je v spremni besedi zapisal:

Pesniški prvenec je vedno treba drhte ocenjevati, ker so to nova iskanja v estetsko izšepetavanje intimne notrine in sveta nasploh. Ana Rustja v tej pesniški začetnici nasnuje svojevrstno mešanico.

Začel bi pri stilski kompoziciji; ta je v osnovi zgrajena v dveh plasteh. V prvi najdemo zelo prost modernistični verz, v katerem avtorica zavestno zanemarja strogo stavčno taktiko. Ločila so, brčkone z namenom ritmične kompozicije, več ali manj opuščena, ponekod pa zavestno postavljena, še največkrat klicaj, ki nakazuje, da gre v pesniški govorici dostikrat za samospraševanje, za intimni dvom o sebi in o svetu.

Haiku deluje v delu kot močan

Dan kulture v Kranju

Letošnji dan kulture smo praznovali malo drugače. Dramsko pevska skupina Zarja je prejela povabilo organizatorjev:

»Ob kulturnem prazniku, 8. februarja, vsako leto pripravljamo 'Prešernov smen'. V presežkih govorimo tako po številu nastopajočih kot tudi obiskovalcih, ki se na prireditev radi vračajo in doživijo čas dr. Franceta Prešerna v Kranju, kjer je naš največji pesnik tudi preživel svoja zadnja leta.

Prešernov smenj je mozaik dogajanja, sodelujoči pa s kostumi, glasbo, plesom, igro, animacijo in vožnjami kočij vsaj za nekaj ur zavrtijo čas v 19. stoletje, več kot sto prodajalcev domače in umetnostne obrti ter rokodelcev oživi tradicijo sejemskega mesta. Organizator dogodka je Zavod za turizem in kulturo Kranj, pod okriljem Mestne občine Kranju. Pri projektu sodelujejo še Gorenjski muzej, Mestna knjižnica Kranj, Prešernovo gledališče Kranj,

folklorne in kulturne skupine iz vse Slovenije ter drugi varuhi etnološke in kulturne dediščine.

Vabimo vas, da postanete del prireditve tudi vi. Bodisi z glasbenim in/ali, plesnim nastopom, recitacijami, dramskimi uprizoritvami ...«

Odločile smo se, da gremo na ta dogodek. Pripravile smo izbor štirih pesmic naših domačih avtorjev z Gore in Doline. Tako smo s pesmijo predstavile naše kraje in naše avtorje.

Mrzel zimski dan nam ni prišel do živega, saj smo med potovanjem poslušali recitacije našega velikega pesnika Prešerna. V Kranju je vrvelo od obiskovalcev in praznično vzdušje je bilo čutiti na vsakem koraku. Na odru zraven mogočnega kipa pesnika Prešerna smo odpele svoj program in se tako predstavile nepregledni množici ljudi.

Ogledali smo si prizorišče sejemskega in kulturnega dogajanja, se pogreli s toplimi pijačami in se dobre volje vračali domov. Nevenka Vidmar

šiv, ki tkivo pesniške zbirke poveže v celoto, v simfonijo. Ritem upovedi je vseskozi dobro grajen in kontroliran, brez odvečne metaforike, ki bi na silo razbila melodičnost verzov. Taka stihijaska skladnja je do neke mere sprejemljiva in ima v modernističnem smislu svoje taktično mesto.

Snovno je zbirka zgrajena na naslednjih temeljih: ljubezen, narava, odnos do drugega, iskanje sebe v svetu. V bistvu ljubezen gradi osebnost, jo razstavi in potem na novo zgradi. Vmes so

verzi, ki nakažejo čutenje narave in njeno filozofsko vrednost v miselnem sistemu pesnice.

Celotna zbirka je prežeta z emocijo, ki že kar programsko zahteva, da se ljubezen stopi in potrdi v naravi:

pridi z mano v gozd poljubi zemljo tuli v zvezde ... danes je vse, kar imaš

Pesniška zbirka je na prodaj in jo lahko naročite na ana.rustja3@gmail.com.

UTVV Slovenija z novo podobo

Med 5. in 7. majem 2023 se bo odvila že 8. izvedba ene največjih tekaških preizkušenj v Sloveniji in širši regiji, Ultra Trail Vipavska dolina. Ker blagovna znamka raste in privablja vse več mednarodnih tekačev z vsega sveta, potrebuje močno podobo, ki predstavlja dušo in identiteto te tekme. Zato so se odločili za popolno prenovo celostne grafične podobe UTVV.

Cilj celotne prenove blagovne znamke je predvsem pokazati, za kaj se UTVV kot dogodek zavzema, v kaj verjame in kakšna je njegova vizija. Od svoje ustanovitve leta 2015 je dogodek, ki povezuje celotno Vipavsko dolino, Goriško in sosednjo Italijo, prerasel v veliko vsakoletno tekmo, ki sprejme že več kot 1500 drznih tekačev iz 40 držav sveta.

Prenova blagovne znamke vključuje novo, svežo in moderno podobo, nov logotip, novo identiteto, nove vizualne podobe, nove smernice in novo zgodbo, ki vključuje nov slogan znamke

– Challenge Yourself (slovensko Sprejmi izziv) - ki povzema UTVV zgodbo.

Direktor dogodka, **Boštjan Mikuž**, o novi podobi pravi: »Nad projektom prenove blagovne znamke, ki smo se ga lotili v zadnjih nekaj mesecih, sem zelo navdušen, predvsem zato, ker pri UTVV želimo bolje artikulirati, kaj smo in kaj predstavljamo. Z dosledno uporabo naše nove podobe in zgodbe, ustvarjene na zanimivih in poučnih delavnicah ter srečanjih med ožjo ekipo UTVV in Alexandrom iz agencije Way Boutique s sedežem v Londonu, bomo poskušali

sporočati naše bistvo. Verjamem, da bodo tekači, pustolovci in ljudje, ki so pripravljeni na izzive, v našem projektu našli nazoren, avanturističen in dosegljiv epski cilj, ki bo za vedno ostal v njihovih srcih in jim pomagal živeti bolj polno življenje ter se pripraviti na še večje izzive v prihodnosti.«

UTVV želi izzvati meje poznanega, da lahko ljudje preko njih odkrivajo in raziskujejo svoj potencial. UTVV je tukaj, da pomaga ljudem izzvati njihove meje, da lahko zaživijo bolj pustolovsko in polno življenje.

Plesalci ADC na stopničkah pokalnega turnirja

Drugi kvalifikacijski turnir je za nami! V soboto 4. in nedeljo 5. februarja je v Dobrovi pri Ljubljani potekal pokalni turnir v modernih tekmovalnih plesih. Plesalci Plesnega centra ADC so se tekmovanja udeležili s solisti in pari ter se odlično uvrstili. Verjamemo, da bo tako tudi v prihodnje, saj pridno trenirajo ter se udeležujejo različnih plesnih delavnic tako doma kot tudi drugje po Sloveniji in tujini.

- Rezultati :
- jazz solo članice: Neža Kogoj, 9. mesto
 - HH duo člani: brata Matic & Blaž Kolar Tratnik, 2. mesto
 - street dance show solo članice: Zoja Volk, 4. mesto
 - HH solo članice: Evelin Bajc, 11. mesto
 - Larisa Koren, 15. mesto
 - HH solo battle člani: Evelin Bajc, 7. mesto
 - HH solo mlajše mladinke:

Ema Jureš, 30. mesto	5. mesto
Lana Čučilovič, 34. mesto	HH solo starejši mladinci, 6. mesto
Kiara Arandelović Brana, 35. mesto	- HH duo mlajše mladinke: Amelie in Doroteja, 4. mesto
- HH solo starejše mladinke: Maša Cotič, 37. mesto	- HH duo otroci: Žana in Lea, 6. mesto
- Nick Keber:	Čestitke vsem tekmovalcem!
Electric boogie, 2. mesto	
HH battle solo starejši mladinci,	

Dvojna zmaga za plesni klub EL1

21. januarja in 5. februarja 2023 so se nekateri tekmovalci plesnega kluba EL1 udeležili prvega in drugega pokalnega turnirja v Dobrovi pri Ljubljani. Domov so prišli z zlatom, srebrom, bronom, nasmehi na obrazih in ponosnimi trenerji ter starši.

Kiara Gregorič Smrdelj in Tjaša Kosmač sta potrdili svoje plesno znanje in se povzpeli na sam vrh, saj sta dosegli **1. mesto na obeh kvalifikacijskih turnirjih** in osvojili **2 x zlato**, dvojno zmago. Da sta odlični plesalki, sta dokazali že na svetovnem prvenstvu z doseženim 9. mestom. Veliko presenečenje sta bili tudi **Asja Laharnar** in **Lara Vrtovec**, saj sta kot duo nastopili prvič, priplesali pa sta si **srebrno 2. mesto**.

Za stopničke je poskrbela tudi plesalka **Lara Vrtovec**, saj je kot solistka dosegla **3. mesto**.

Odlično so se odrezale tudi ostale plesalke, saj so se v letu 2023 prvič preizkusile kot solistke. **Tjaša Kosmač** si je kot

solistka priplesala 12. mesto, **Asja Laharnar** 13. mesto **Kiara Gregorič Smrdelj** 20. mesto in **Pia Suša** 35. mesto.

Plesalci s pridobljenimi rezultati dokazujejo, da spadajo v sam vrh plesne scene. Ostali tekmovalci se pripravljajo na prihajajoča sponzorja Leone in cvetličarstvo Vida sta polepšala tekmo.

Tako je o tekmi napisal naš stalni fotografski spremljevalec Peter Valič: »Vreme je bilo tipično vipavsko: hladno in začinjeno z zmerno burjo, a to ni skalilo dobro volje in tekmovalnega vzdušja. Peklo se je palačinke, točilo čaj, delilo sadje, podeljevalo priznanja in nagrade, mnogo je bilo smeha in seveda druženja. Nezadovoljnih nismo odkrili.«

Klara Mahkovec državna podprvakinja v smučarskem teku

V Planici je v okviru Šolskega Planiškega maratona 28. januarja potekalo državno šolsko prvenstvo v smučarskih tekih. Kot vsako leto se je te množične vseslovenski športne prireditve udeležilo tudi lepo število učencev OŠ Dobravlje. V pravih zimskih pogojih so se naši učenci suvereno spopadli z zahtevnimi razmerami na progi – čestitamo prav vsem tekmovalcem za trud in požrtvovalnost, posebna pohvala za vrhunski rezultat pa gre Klari Mahkovec iz 9. a, ki si je med starejšimi nekategoriziranimi deklicami pritekla odlično 2. mesto! **pp**

Orientacijski sprint v Vipavi

Orientacijska sekcija Planinskega društva Ajdovščina in Osnovna šola Dobravlje organizirata vsakoletno sprint orientacijsko tekmo. Ta se odvija izmenično v treh mestih, kjer so narejene orientacijske karte in sicer v Vipavi, Ajdovščini in Vipavskem Križu.

Letos je bila na vrsti Vipava, v sodelovanju s tamkajšnjo osnovno šolo. Vodstvo šole nas je prijazno sprejelo in nudilo potrebne prostore za izvedbo tekme. Ta je bila v nedeljo, 22. januarja, po ulicah in skritih kotičkih mesta. Tekma je šela za državno prvenstvo, kot vedno pa je bila dobra udeležba tudi sosedov iz Furlanije. Vseh tekmovalcev je bilo več kot 200, od tega okrog 20 družin, ki so stalnica in posebnost naših tekem.

Priprava in izpeljava take tekme poteka pod budnim očesom sodnika krovne organizacije, Orientacijske zveze Slovenije. Za našo je bilo to delo zaupano Bojanu Jevševarju, ki je o tekmi podal naslednjo pisno oceno: »Dogovor s šolo zunaj območja karte je omogočil idealno karanteno za šprint. Z dovolj velikim prostorom v šoli, kjer so tekmovalci imeli zavetje pred burjo, in odlično pogostitvijo, ki jo doživimo samo še pri Planinskem društvu Ajdovščina, je tekmovanje dobilo bolj družabno noto, kar se je videlo v dobrem razpoloženju vseh. Vsi sodelujoči so opravili svoje delo dobro in si zaslužijo pohvalo, vključno s traserjem, saj je bilo težko najti nove etape za razmišljanje na tako izbrbljeni karti. Za tako slabo vreme, ki je zajelo Slovenijo v teh tednih, se je lokacija tekmovalnega izkazala za edino, kjer je tekmovalje še bilo moč izpeljati in organizatorji si zaslužijo pohvalo. Start je zaradi močnega vetra in množice rekreativcev zahteval improvizacijo, ki jo je ekipa z vodjo tekmovalja lepo izpeljala.« **mk**

Športno marketinška konferenca v Ajdovščini W SPORT

V Ajdovščini bo 8. in 9. marca 2023 prvič na sporedu športno marketinška konferenca, poimenovana W SPORT. Dogodek je namenjen lokalnemu povezovanju športa in gospodarstva, z namenom okrepitve vlaganja sredstev v šport in obenem okrepitve marketinških sposobnosti vseh, ki tako ali drugače delujete v športu - športnikom, športnim delavcem, organizatorjem športnih prireditev, zaposlenim v gospodarstvu, zaposlenim v marketingu in vsem, ki vas šport ali marketing zanima.

Program:

Sreda; 8. marec 2023 // Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina (vstop prost)

18.00 – Odprtje športne fotografske razstave – Jure Makovec – Alen Milavec – Uroš Modlic

19.00 – Klepet v živo s fotografi – Jure Makovec – Alen Milavec – Uroš Modlic

20.00 – Klepet v živo z organizatorji športnih dogodkov – L'Etape Slovenija – Rally Vipavska dolina – Ultra Trail Vipavska dolina

Četrtek; 9. marec 2023 // Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina (vstopnina)

14.00 – Odprtje dogodka

14.10 – Primer dobre prakse 1 – Podjetje Evitas in njihov Tik Tok profil

15.00 – Primer dobre prakse 2 – Zavarovalnica Generali in njihovo povezovanje s športom

16.35 – Klepet v živo – Andreja Slokar – Valter Birsar – Ana Čufer – Marko Grossi

17.35 – Klepet v živo – Tomaž Ambrožič – Ustanovitelj agencije Sport Media Focus

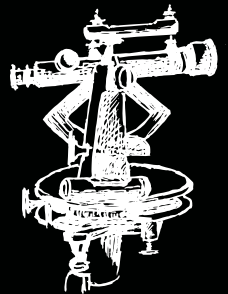
19.05 – Okrogla miza – ajdovski šport & gospodarstvo (Tadej Beočanin - župan občine Ajdovščina, Uroš Pintar - direktor Zavoda za šport Ajdovščina, Miloš Popović - Športna zveza Ajdovščina, Boštjan Jerončič - Predsednik KK Leone Ajdovščina, Jernej Murn - direktor marketinga Mlinotest d.d., Lučka Peljhan - specialistka za marketing I&S Aladin)

20.30 – Podelitev nagrad

21.00 – Zaključek in druženje

Več informacij najdete na spletni strani Lokalne Ajdovščina

Organizator dogodka: Lokalne Ajdovščina (Zavod Disisdís) Partnerji: Zavod za šport Ajdovščina / Športna zveza Ajdovščina / Občina Ajdovščina

GEODELA
Marko Breščak s.p.
geodetske storitve, svetovanje

YouTube f geodela

UGODNO in ZANESLJIVO!

• GEODETSKI NAČRT ZA DGD
• DOLOČITEV MEJE PARCELE
• PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE...

041 283 829

Goriška c. 25a, Ajdovščina
e-mail: info@geodela.si
splet: www.geodela.si

Valentinovo v Garaži

Srce ob grajskem obzidju

Valentinovo, god svetega Valentina, smo praznovali 14. februarja. Skozi ljudske običaje je v številnih delih sveta postal pomemben kulturni, verski in komercialni praznik romantike in ljubezni. Garaža z lastnorčno narejenimi produkti spodbuja spoštovanje do sebe in družbe, še posebno pa z raznovrstnimi obiskovalci krepi sprejemanje do sočloveka.

Pod oboki lesnega srca ob grajskem obzidju, le lučaj stran od mestnega trga, ste lahko izkazali svojo naklonjenost osebi tako, da ste se fotografirali v srčku z ozadjem najveličastnejšega rimskega stolpa 8 ter Čavna.

Običaj poklanjanja majhnih pozornosti smo širili s pomočjo lokalnega podjetja Leone, ki je

poskrbelo, da je vsak obiskovalec prejel čokoladno presenečenje.

Upamo, da ste valentinovo preživeli v znamenju skupnih trenutkov, praznovali ljubezen in da so vam majhne pozornosti polepšale dan!

Za postavitev srca se zahvaljujemo KSD Ajdovščina.

Polona Ipavec, Garaža

Pustno rajanje

PREVERITE SLUH in POSKRIBITE ZANJ

ŠEMPETER
Trg Ivana Roba 6
Neposredna bližina
cerkve in hotela Lipa.

VEČ INFORMACIJ

AUDIOBM.SI

7x
reddit award

SLUŠNI APARATI BREZ BATERIJ
PREIZKUSITE BREZPLAČNO

POKLIČITE 059 044 977
Brezplačna meritev sluha
REZERVACIJA TERMINA

Boris Kopitar bo rad
z vami delil svojo
osebno izkušnjo.
Pokličite!
041 640 280

AAA
Boniteta odličnosti
AUDIO BM d.o.o.

**ZA SLUŠNE
APARATE
SPREJEMAMO
NAROČILNICE
IZ VSEH
ORL**

AUDIOBM
SLUŠNI APARATI • SVETOVANJE
ZAŠČITA SLUHA • BATERIJE

Semenski krompir

VEČ KOT 30 RAZLIČNIH VRST KROMPIRJA

Krompir je vrtnina, ki je doma v skoraj vsakem slovenskem vrtu. Pridelava je dokaj enostavna, če ste pozorni na pravi čas sajenja, pravilno gnojenje, kolobar in dobre 'sosedje'. Krompir se ob ugodnih vremenskih pogojih lahko sadi že konec februarja. Paziti je potrebno le, da se zemlja ogreje na vsaj 9°C. Pri sajenju zgodnjega krompirja, poskrbimo za nekoliko večjo globino, saj s tem zaščitimo krompir pred hladnimi temperaturami.

Izberite darilo za 8. marec pri nas

Sadike sadnega drevja in jagodičevja

BRESKVE, HRUŠKE, JABLANE, OREH, MANDELJ, KAKI,
SLIVE, NEKTARINE, MARELICE, LIMON, GRANATNO
JABOLKO, MALINE, RIBEZ, BOROVNICE, KOSTANJ ...

**VRTNI CENTER
KALIA**

Ajdovščina

ODPIRALNI ČAS:

pon - pet: 8:00 - 17:00

sob: 8:00 - 12:00

Ugodni nakupi za člane kluba Kalia!
Včlanite se lahko na vseh prodajalnih
mestih Kalia ali na www.kalia.si

Goriška 64, obrtna cona Gmajna, Tel: 05/ 850 15 06